HVB
80 VRIJE
HET VRIJE VISSERIJBLAD

Vrije tribune over de Oostendse Oosteroever

2013 BESTE WENSEN

België - Belgique
P.B.
8400 OOSTENDE 1
3/4637
P 706130

WAAROM DE ROMAN AMANDINE GESCHREVEN WERD

Geschiedenis van Het Vrije Visserijblad

De visserij in de ecologische transitie

VLIZ vzw
Wandelaarkaai 7
8400 OOSTENDE

Een visverkoper met een missie

5 414306 101517 06013 >

80ste jaar • verschijnt maandelijks • nr 1 • 4 januari 2013 • **3,99 euro** • afgiftekantoor Oostende 1
Niet bestelbare exemplaren terugbezorgen aan HVB • Brusselstraat 12 te B-8450 Bredene • Danke postman / -vrouw

De 500 woorden van Nicole.

Nicole Derycker is een geboren Oostendse, dochter en kleindochter van vissers. Tot haar 27ste woonde ze in de Stad aan Zee, daarna spoelde ze weg naar Brugge, Antwerpen en Watou en belandde uiteindelijk terug in Oostende. Voor HVVB schrijft ze maandelijks een column in minder dan 500 woorden.

Meeuwengeluk

Onwetend, ontspannen, wandel ik als een zombie langs de *bassing*. Plots schrik ik wakker van een neerplonzende meeuwenstront die vlak naast mijn kraag belandt, op de mouw van mijn jas terechtkomt en zich als een korrelige groengele pasta uitspreidt op mijn hand. Ineens weet ik weer waarom ik op stap ben: ik moet een *welshkraantje* van zijn nukkige lekkage ontdoen.

Aangekomen bij de loodgieterswinkel met de grote rode kraan op de voorgevel, weet ik niet meer exact te vertellen wat ik nodig heb, afgeleid als ik ben door het vieze goedje dat ik zo goed en zo kwaad als het ging met mijn laatste papieren zakdoekje van mijn hand veegde. Mijn jas daarentegen…

'Ik heb een probleem met de dichting van een waterleiding', probeer ik uit te leggen aan de dame die me aan de andere kant van de toog verwelkomt. Datgene waar ik vanaf wil, mengt zich met wat ik wil. Ik kom niet uit mijn woorden.

'Met wat kan ik u precies helpen?' Het woordje precies krijgt de nadruk.

'Eh, hebt U een papiertje?'

'Een papiertje?'

'Ja, die meeuwen, hé, ik ben het slachtoffer van een lekkage net als de lavabo die mijn man tracht te plaatsen in de gastenkamer van onze nieuw aangekocht appartement.'

'U hebt me nog steeds niet gezegd waarmee ik u kan helpen!' De dame, die de schandvlek niet opmerkt, begint het op de heupen te krijgen.

'Een papiertje, een doekje…' Ik toon haar de bescheten kant van mijn wezen.

'Ah, nu begrijp ik u, hahaha!' Ze gaat naar achter, vertelt aan de man die daar aan zijn computer zit wat er met mij gebeurd is terwijl een andere klant binnenkomt.

'Jef, kiek, die madam is van de mèèuwen bescheten, hahaha!'

De man met de dikke rosse snor kijkt me grinnikend aan en zegt: ' Bescheten worden betèkent geluk, madamtje.'

'Hoezo?' Ik heb eindelijk de tegenwoordigheid van geest om de kapotte dichting van de *welshkraan* op de toog te leggen.

'Gie zie nie van Ostende zeker, op miender schietten de mèèuwen nie mi wi hahaha!'

Ik kijk hem verbijsterd aan. Ik niet van Oostende!

'En nog etwa, madamtje, die *joint* dor op de toog, j'is gescheurd, en wit je woarom, je vintje è d'hem t'hard aangedroaid, hahaha.'

Ik lach schaapachtig met hem mee, probeer mijn mouw uit zijn zicht te houden.

'Jef, madam is ier pas kommen weunen, e bitje klasse osjeblief!' neemt de winkeldame me onder haar vleugels.

Ondertussen is de man achteraan de winkel vanachter zijn computer vandaan gekomen en zet hij de juiste dichting op de toog, de dame reikt me een papieren zakdoekje aan, ik reinig zo goed als ik kan mijn mouw en reken af.

Onderweg naar huis komt mijn hart weer open voor de voorbijzeilende meeuwen. Alleen houd ik nu ook hun aars - die goed verdoken is in de witte pluimen en vanwaar hun stront neerploft op de onfortuinlijke aangespoelden - in het oog. En op de anderen. Maar ja, als het geluk brengt…

Nicole Derycker
foto: Jo Clauwaert

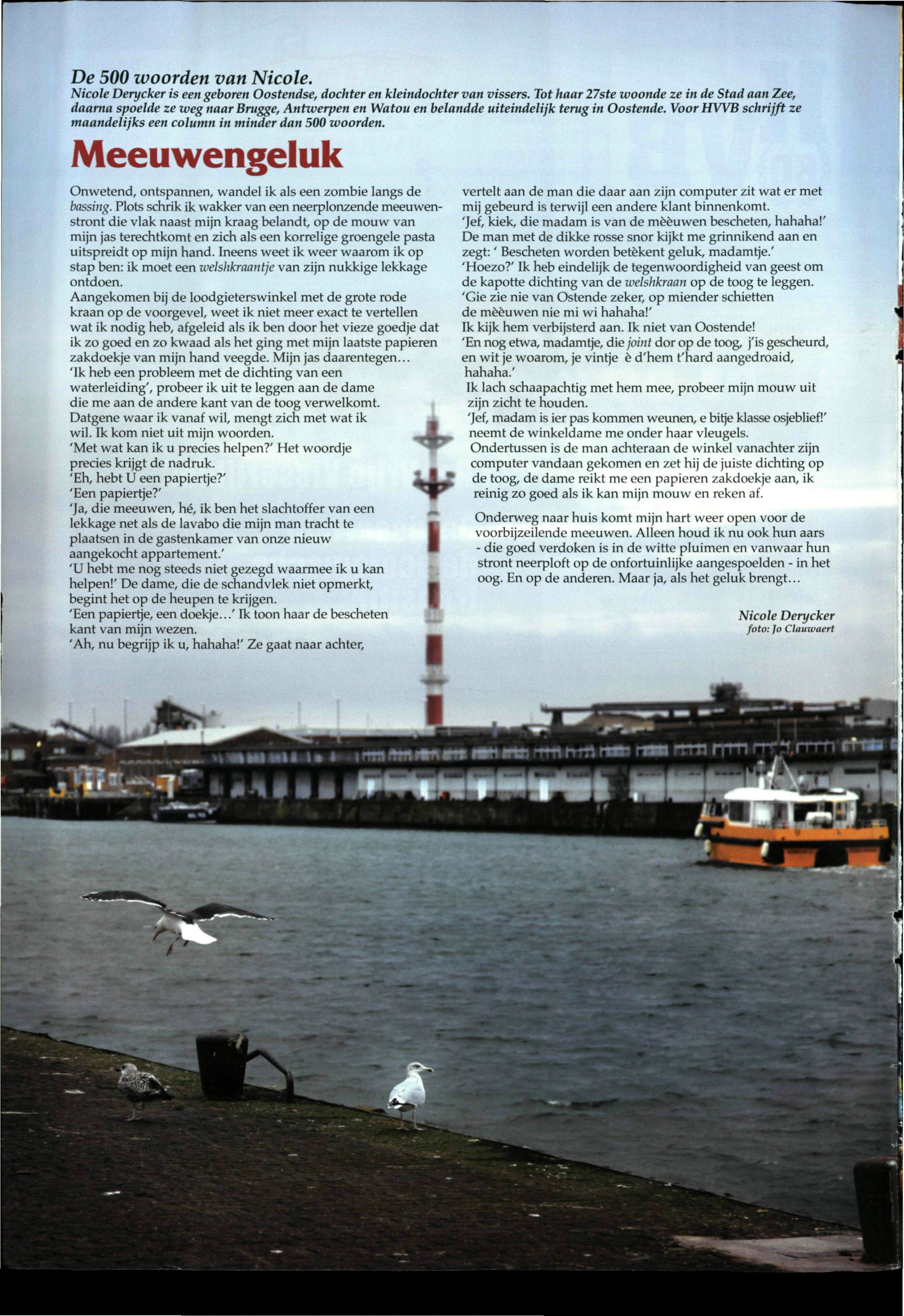

HVB 80 VRIJE HET VISSERIJBLAD

HET VRIJE VISSERIJBLAD

Onafhankelijk magazine
van de zee
ISSN: 0776-6912

MEDEWERKERS:
Jo Clauwaert, Robert Coelus, Filip De Bodt, Walter Debrock (†), Nicole Derycker, Juul De Vocht, Zio Joris De Voogt, Don Fabulist, Peter Flynn, Peter Holvoet-Hanssen, L.A. Inghelbrecht, Jan Lamote, Frank Neyts, Jef Klausing(†), Antoine Légat, Chris Meyers, Eddy Serie, Geert Cyriel Tavernier, Flor Vandekerckhove, Louis Vande Casteele, Jacques van Harten, Marnix Verleene, Katrien Vervaele, Guido Walters (†).
Gasten: Christoph Bruneel, Elke Jacobs, Marc Loy, vzw Oosteroever
Vormgeving: cdvproductions@skynet.be

Redactie te bereiken op
0474 53 88 00
E-mail: het.visserijblad@telenet.be
www.visserijblad.be
V.u.: Flor Vandekerckhove
Brusselstraat 12, Bredene
UITGEVERIJ:
VZW Liefkemores.
Redactie, publiciteit en alle correspondentie:
HVB, Brusselstraat 12,
8450 Bredene
Omslagfoto: Jo Clauwaert
Losse nummers: **3,99 euro**
Abonnementen!
* **Jaarabonnement België**
(12 opeenvolgende nummers startend vanaf de betaling) door overschrijving van 30 euro op rekening 384-0596581-18 van Het Visserijblad, met vermelding abo HVB.
* **Jaarabonnement Nederland**
(12 opeenvolgende nummers, startend vanaf de betaling) door overschrijving van 52,00 euro op de Belgische ING-rekening van Het Visserijblad (IBAN): BE50 3840 5965 8118
(BIC): BBRUBEBB.
Vermelding: abonnement HVB.

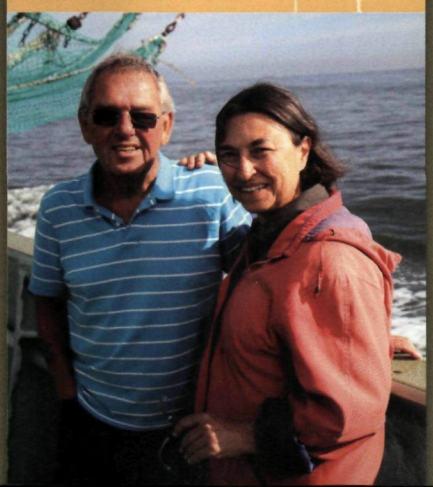

2013: DIT TIJDSCHRIFT WORDT TACHTIG

80 jaar is een respectabele leeftijd voor een tijdschrift. De opdracht van een kleine uitgeverij is er intussen niet gemakkelijker op geworden, zeker als die uitgeverij zich in een steeds kleiner wordende vissersgemeenschap beweegt. Toch slagen we erin ook vandaag nog altijd in om maandelijks, op een vaste datum (eerste vrijdag van de maand), een nieuw nummer uit te brengen in overeenstemming met de doelstellingen die een kwarteeuw geleden vastgelegd werden.

'Ten eerste wordt het (…) geen magazine voor ingewijden. Elke visser, elke vissersvrouw moet het blad als het zijne/hare ervaren. Elke leek moet beseffen hoe zwaar, maar ook hoe boeiend het visserijwerk is. Ten tweede mag dit niet beletten dat de vissersgemeenschap vreemd tegen dit blad gaat aankijken (…) Wij maken plaats voor sectorgebonden informatie, maar de nadruk ligt op de menselijke kant van de zaak. Het zijn de mensen die het doen, niet de cijfers. Ten derde is de redactie de mening toegedaan dat de visserij meer is dan alleen maar werk. De zee in het algemeen en de visserij in het bijzonder hebben altijd kunstenaars geïnspireerd. Ook zij krijgen bij ons voldoende aandacht.' [1]

Toen we deze beginselverklaring schreven, had het blad al een lange geschiedenis achter zich liggen. Naar aanleiding van dit jubileum keren we terug naar de tijd waarin het zetwerk nog in lood gegoten werd. [2] Of hoe ook de geschiedenis van een tijdschrift boeiend kan zijn.

De allereerste redactievergadering van de ploeg die in 1988 Het Visserijblad opnieuw in de steigers zette. Van links naar rechts: Roland Desnerck, Willem Lanszweert, Marc Loy, Hugo Brutin, Ivan Schamp, Flor Vandekerckhove, Willy Versluys, Pierre Deseck, Walter Corveleijn (†), Robert Coelus, André Baert, Danny Crabeels. Niet op de foto staan Guido Walters (†), Leon Inghelbrecht, Robert Depoorter, Walter Debrock (†), Frank Decerf, Juul Devocht, Fernand Gevaert, Norbert Hostyn, Johan Laleman, Johan Sanders en Ingrid Stasse (†). Ook deze mensen staan vermeld in het colofon van het eerste nummer van 1988. Later kwamen daar nog bij: Edward Brouckxon, Sonja Vantorre, Jef Klausing (†), Daniël Pots, Annie Vanhee, Frank Neyts en Fernand Boone (†). (Foto gw / archief HVB)

Het eerste nummer van *Het Visscherijblad* was te koop op zaterdag 25 februari 1933 tegen de prijs van 75 centiemen. Uitgever-drukker Honoré Seys uit de Nieuwpoortsesteenweg in Oostende [3] gaf het blad de ondertitel *'Wetenschap, nijverheid, handel'* mee.

'Het was een gedurfd initiatief in volle recessieperiode die ook de visserijsector zo zwaar teisterde dat de algemene stillegging van de vloot in de lucht hing. In het verleden haalden alle uitgevers van op de visserij gerichte bladen bakzeil,' schreef de volkskundige auteur Omer Vilain in 1962 in zijn proefschrift. [4] De inmiddels gepensioneerde stadsbibliothecaris ontwaarde één uitzondering: Het Visserijblad, waarbij wijlen Pros Vandenberghe (1907-1984) van meet af aan betrokken was. Meer zelfs. Hoe langer hoe meer zullen Het Visserijblad en Pros in één adem genoemd worden.

Het momentum van Pros

Vandenberghe, geboren op de Oostendse Vuurtorenwijk, kwam in 1929 in stadsdienst onder vismijndirecteur Gustaaf Velthof. Hij werd belast met het bijhouden van de aanvoerstatistieken. [5] Toen hij in de visserij goed ingewerkt was werd hij Belgisch correspondent voor het Engelse visserijblad *Fishing News* en voor de Nederlandse *Visserijcourant* waarin hij naar eigen zeggen de belangen van de Belgische visserij begon te verdedigen. *'Na in enkele jaren meer en meer in de visserijproblematiek ingewerkt te zijn werd ik door mijn directeur ontboden. In aanwezigheid van drie hoge ambtenaren werd mij gevraagd of ik te vinden zou zijn om een eigen Belgisch visserijblad te stichten'*, schreef Vandenberghe in een terugblik bij het ingaan van de 50ste jaargang. *'Dat was helemaal niet naar de zin van de toenmalige schepen van de Vissershaven, tevens uitgever van een lokaal weekblad.'* [6]

Pros Vandenberghe zou uitgroeien tot een van de kleurrijkste figuren die de Vlaamse visserij ooit gekend heeft. De verdwenen Oostendse stadskrant De Stoeten Ostendenoare stelde het zo: *'Pros Vandenberghe was, onderwijzer zijnde, ooit begonnen als medewerker van "De Zeewacht". Blijkbaar kon hij er niet aarden, en begon dan maar een eigen krant: "Het Visscherijblad" (eind 1933). Tot de oprichters behoorde o.m. de vissershavendirecteur Velthof. "Het Visscherijblad" startte als vakblad, maar breidde gaandeweg zijn berichtgeving uit naar het algemeen streeknieuws. Liberaal en Vlaamsgezind van inslag zou P. Vandenberghe het blad vooral gebruiken om zijn positie van "zwarte paus" in het visserijwereldje te helpen uitbouwen en ondersteunen.'* [7]

Omer Vilain: *'Tussen de twee oorlogen kende de Oostendse pers weer een gevoelige aangroei. Een grote gebeurtenis was de publicatie van "Het Visserijblad" uitgegeven door H. Seys, maar vlug overgenomen door Prosper Vandenberghe die er zijn lijfblad van maakte. Hij schreef alles recht voor de raap en dat bracht geregeld spanningen, ruzies en processen met zich mee. Nogal vaak kwam "Pros" in conflict met De Zeewacht en dat werd "met de pen" hardnekkig uitgevochten. Vader Elleboudt nam het bijvoorbeeld niet dat "Protzakje" hem met zo weinig eerbied bejegende.'* [8]

Pros Vandenberghe, de man met wie Het Visserijblad vele decennia lang vereenzelvigd zou worden. (Foto archief HVB)

Anderhalf jaar na de stichting van *Het Visscherijblad* nam Vandenberghe ontslag als stadsbediende en werd hij aangesteld als griffier van de Ongevallenkas voor de Zeevisserij. Daardoor was de onverenigbaarheid weggewerkt. In 1938 nam Vandenberghe een drukkerij over om zijn blad, evenals de destijds welbekende *'Visserij Almanak'* (die al sinds 1934 verscheen) in eigen beheer uit te geven en te drukken.

Oorlogsjaren

Pros Vandenberghe verwoordde de voorbije periode als volgt: *'Het valt te begrijpen dat, met het onafhankelijk karakter ons eigen, wij soms niet terugdeinsden, terecht of misschien ten onrechte, er op los te gaan en mistoestanden, bij gebrek aan bescherming van onze vissers en hun bedrijf, in krachtdadige termen aan te klagen, om aldus de misnoegdheid of de vijandschap van de ene of de andere autoriteit, belanghebbende of politieker, op onze nek te halen. Maar bij dit alles, welke vergissingen of eventuele foutieve commentaren daarmee soms gepaard gingen, hebben wij steeds slechts één doel nagestreefd, met name proberen objectief, onafhankelijk te blijven ten aanzien van de visserij en de vele belangen van het bedrijf, hoe moeilijk het ook was en hoe onaangenaam, soms vrienden te mishagen.'* [9]

Oorlogsomstandigheden lagen aan de basis van het schorsen door de bezetter van de uitgave van het weekblad in juli 1941. Omer Vilain: *'Na de oorlog kregen beide bladen (nvdr: De Zeewacht en Het Visscherijblad) last omdat ze in het begin van de oorlog waren blijven verschijnen, doch ze wisten zich uit de problemen te redden. "De Zeewacht" werd vanaf 1941 onder een andere titel en met een andere uitgever gedrukt: "Het Strand". De laatste nummers van "Het Visscherijblad" waren in 1942 van de pers gerold.'* [10]

De Stoeten Ostendenoare: *'Het weekblad van "bestuurder-eigenaar" Pros Vandenberghe staakte zijn uitgave op 4 mei 1940, om eventjes na de Blitzkrieg-perikelen, de kop weer boven water te steken. Op 6 juli verscheen "Het Visscherijblad" alweer. Het bevatte echter voornamelijk technisch en vaknieuws, naast veel gegevens over de Oostendse vissers in het buitenland. "Wij verschijnen buiten en boven alle politiek". Niettemin kon Het Visscherijblad alleen uitgegeven worden met de toestemming van de bezetter. Opvallend is zeker dat de verslagen en mededelingen van het collaborerende VNV weliswaar werden opgenomen in de rubriek Oostendsch Nieuws, doch veel minder opvallend en uitgebreid dan in het concurrerende "Het (Panne-)Strand". Halfweg 1941 treedt Vandenberghe af als directeur om zich enkel nog met de visserijaangelegenheden in te laten. Hij werd opgevolgd door L. Godemont, doch bleef eigenaar. Het laatste oorlogsnummer van Het Visscherijblad verscheen op 3 april 1942.'* [11]

In 1945 verscheen het weekblad opnieuw, nu onder de kop *Het Nieuw Visscherijblad*. In het editoriaal van dat eerste naoorlogse nummer (1 december 1945) wordt nogmaals benadrukt dat het blad *'zijn aandeel zal bijbrengen, opdat de zeevisscherij een groote nijverheid worde, opdat ons zeemansras bewaard blijve.'*

Krantenmagnaat op mensenmaat

De titel *Het Visserijblad* in hedendaagse spelling dateert uit het begin van de jaren vijftig.

In de periode 1952-54 kende het weekblad een steile opgang en kreeg als ondertitel *Nieuwsblad van de Kust*. In 1954 splitste Vandenberghe beide titels in afzonderlijke bladen. De ontkoppeling leverde enerzijds *Het Visserijblad* op en anderzijds een informatief weekblad op krantenformaat, *Het Nieuwsblad van de Kust*, gevestigd aan de Vindictivelaan en uitgegeven door Simonne Bolline (echtgenote van Pros Vandenberghe).

Het Nieuwsblad van de Kust kwam dan ook in rechtstreekse concurrentie met het liberale *Kustblad* en de katholieke *Zeewacht*. Oplopende polemieken tussen de weekbladen werden niet alleen met de pen, maar vaak ook voor de rechtbank uitgevochten. Pros Vandenberghe liet het trouwens niet alleen bij concurrentie op het vlak van de nieuwsgaring. Hij wilde ook zijn deel van de advertentiemarkt. Hij pakte in 1955 uit met het publiciteitsblad *Vandeweek* waarmee de toen nog minderjarige Norbert Haeck (later succesvolle *Tips*-uitgever [°14.09.40]) zijn eerste ervaringen in de reclamewerving opdeed. De polemieken van Vandenberghe werden overigens niet alleen met concurrerende kranten gevoerd. Pros was ook voorzitter en bestuurder van talrijke coöperaties en verenigingen. Door zijn machtspositie en verstrengelde belangen kwam hij in aanvaring met veel instanties. Hij lag zowat voortdurend in de clinch met de Rederscentrale, de vakbonden en met de toenmalige Oostendse burgemeester Jan Piers, want ook politiek ging Vandenberghe zijn eigen weg. In 1958 werd hij lijstduwer op de liberale scheurlijst *Verenigde Oostendse Belangen*, waarbij hij evenwel niet verkozen werd. Op het einde van de carrière van Pros Vandenberghe bleef alleen nog Het Visserijblad over en de handelsdrukkerij waar het blad geproduceerd werd. [12]

De huidige sterkhouders van Het Vrije Visserijblad mogen graag eens op stap gaan, in de tijd dat Pros Vandenberghe nog met de scepter over het blad zwaaide was dat niet anders. Op de foto herkennen we uiterst links Roland Billiau die als algemeen journalist in Het Nieuwsblad van de Kust schreef en voor wat de visserijberichtgeving in Het Visserijblad, en in het midden Herman Moerman, toentertijd hoofdredacteur van het Nieuwsblad van de Kust, eveneens actief in Het Visserijblad. De foto werd genomen aan boord van een van de vissersvaartuigen van de legendarische reder Van Lul. Het schip was hersteld op de Scheepswerven van Langerbrugge en de terugkeer naar Oostende verliep feestelijk. (Foto archief HVB)

Liefkemores

We zegden het al: Pros Vandenberghe is ongetwijfeld een van de kleurrijkste figuren geweest die de Vlaamse visserij voortgebracht heeft. In het blad lieten we destijds enkele journalisten aan het woord die ooit voor hem gewerkt hadden.
Wijlen Jef Klausing is ooit hoofdredacteur van het blad geweest. Klausing: *'Ik schreef het editoriaal waarin Pros niet zelden, achter mijn rug, een en ander wijzigde. Was hij echter erg opgetogen over mijn geschrijf, dan zette hij er zijn eigen naam onder. Verder schreef ik onder de meest diverse pseudoniemen allerlei stukken over de visserij. Tegen een hels tempo kreeg ik het klaar om wekelijks een dertig stukken dik blad bijeen te pennen. Ik beantwoordde zelfs lezersbrieven… die ik zelf geschreven had.'* [13]
Ook Herman Moerman heeft onder 'het bewind' van Pros Vandenberghe geschreven: *'Zestien jaar heb ik als journalist wel en wee meegemaakt van Pros en zijn gazetten. Aan die samenwerking kwam een einde toen Pros achter mijn rug een nieuwe redacteur voor Het Nieuwsblad van de Kust aanwierf. Dat mag dan het volste recht van een patroon zijn, ik nam het niet dat hij zo'n belangrijks beslissing nam zonder mij - toch hoofdredacteur - daarin te kennen. Temeer daar ik heel goed wist dat hij dat alleen maar deed om concurrent De Zeewacht een loer te draaien door dat blad een medewerker af te pakken.'* [14]
Na het overlijden van de 77-jarige persman (7 december 1984) viel de drijvende kracht achter Het Visserijblad ook weg. Zijn dochter Martine, niet voorbereid op de zware taak, kondigde drie jaar later het einde van het blad aan.
Het toeval wilde dat nog maar enkele maanden eerder (24 augustus 1987) op de Oostendse H. Baelskaai een vereniging opgericht was die 'iets' rond de visserijcultuur wilde realiseren. De stichters Danny Crabeels, Willy Versluys en Flor Vandekerckhove wilden of een oud-vissersvaartuig restaureren of een vissersfeest organiseren of… Het werd uiteindelijk een uitgeversproject om Het Visserijblad van een gewisse dood te redden. [15]

Wijlen Jef Klausing, ooit hoofdredacteur van Het Visserijblad, bleef ook voor HVB schrijven nadat de vzw Liefkemores het blad overgenomen had. (foto gw/archief HVB.)

De eerst nog losse vereniging kreeg nu vlug een officieel karakter. De vzw Liefkemores (stichting gepubliceerd in de bijlage van BS van 18 februari 1988) zette al in januari 1988 alle zeilen bij en slaagde erin om in nauwelijks drie weken tijd een uitgebalanceerd project op poten te zetten. De publicatie van Het Visserijblad werd uiteindelijk met nauwelijks één maand onderbroken. In februari 1988 lag Het Visserijblad (nu als maandblad) alweer in de krantenrekken. De 55ste jaargang was alvast gered.
De nieuwe uitgeverij ging er hard tegenaan. Nummers van 48 bladzijden waren de regel, soms 56, een enkele keer 64! Ook omdat de uitgeverij over geen kapitaal beschikte moest het geld elders gezocht worden. We zetten een systeem van 'deficit spending' op waarbij we facturen voor ons uitschoven in de hoop dat het fel verbeterde blad bijkomende inkomsten zou aanboren. Deze dynamiek lokte inderdaad nieuwe lezers en adverteerders, maar onvoldoende om de extra drukkosten die eruit voortvloeiden te compenseren.
Wat sindsdien als HVB afgekort werd, bleef gedrukt worden bij Drukkerij Nieuwsblad van de Kust, later ongevormd tot Drukkerij Vandenberghe, tot die onderneming op 30 december 1996 failliet verklaard werd.
Daarmee werd ook een punt gezet achter het systeem van 'deficit spending' dat uitgeverij Liefkemores hanteerde, want de curator die het faillissement van de drukkerij begeleidde, vorderde uiteraard de achterstallige facturen van het drukwerk op, rekeningen die HVB onbetaald in de schuif had laten liggen.
De vzw Liefkemores bleef achter met een lege kas.
Ook die gebeurtenis is er niet in geslaagd de continuïteit van het tijdschrift in het gedrang te brengen. De uitgeverij toog in moeilijke omstandigheden op zoek naar een nieuwe drukker. Doordat de visserijsector intussen in vrije val verkeerde, waren ook de reclame-inkomsten van het blad fel verminderd. Kwam daar nog bij dat het tijdschrift, omwille van de polemische artikels die erin verschenen, door de sectortop bestreden of genegeerd werd, als al niet van een boycot gesproken kan worden. Dat alles maakte dat HVB moest inbinden. Het aantal bladzijden werd gaandeweg teruggebracht tot 28. Persoonlijk verloren we er een betrekking aan.

We engageerden ons vervolgens om het blad op vrijwillige basis te blijven uitgeven. Wellicht was de productie in de daarop volgende jaren onmogelijk geweest had het niet kunnen rekenen op de sympathie van Steven Lowyck, de nieuwe drukker die - ere wie ere toekomt - HVB gedurende enkele jaren tegen kostprijs gedrukt heeft.

Het Vrije Visserijblad

Van de oorspronkelijke ploeg die HVB in 1988 vol schreef, bleef inmiddels haast niemand over. Het blad werd in die moeilijke jaren omzeggens volledig gevuld door fotograaf/journalist Guido Walters en ondergetekende.
Maar ook in de Vlaamse visserij bleef haast niemand meer

over. De Vlaamse vissersgemeenschap was intussen zo klein geworden dat het zelfs met een voluntaristische inzet onmogelijk werd een onafhankelijk tijdschrift te produceren dat rond de sector (slechts enkele tientallen schepen, waar er in 1988 nog 201 waren) gecentreerd was. Een nieuwe keuze drong zich op: ofwel zetten we er een punt achter, waarmee we alleen maar het voorbeeld zouden volgen van zoveel anderen die de visserij verlaten hadden, ofwel vormden we blad om tot een magazine dat, weliswaar in sympathie met de visserij, ook lezers met andere interesses tot ver in het binnenland kan boeien.
Toen Guido Walters in november 2010 overleed, viel een van de twee drijvende krachten achter het blad weg. Met hem verdween wellicht de laatste beroepsjournalist die in staat was meer dan een oppervlakkige berichtgeving over de visserij te ventileren. (16)
Intussen was fotograaf/vormgever Jo Clauwaert de redactie komen vervoegen. In zijn kielzog kwamen tal van nieuwe medewerkers de ploeg versterken. Zij zouden het tijdschrift de nieuwe impuls geven die het nodig had.
De nieuwe redactionele lijn die uitgestippeld werd kan als volgt samengevat worden: *we brengen de visserscultuur naar de wal en we brengen de cultuur van de wal naar de visserij.* Het blad werd erdoor omgevormd tot een veelkleurig, mooi vormgegeven magazine dat ook lezenswaard is voor mensen die nauwelijks iets met de visserij te maken hebben. We investeerden ook energie in het ontwikkelen van een eigen website (www.visserijblad.be) en trokken meermaals de boer op om het blad te propageren.
Dat dynamisme bleef niet onopgemerkt. Het lezerscorps verjongde en het bestaan van het blad werd zelfs opgemerkt door de makers van de internetencyclopedie Wikipedia die er een lemma aan wijdden (http://nl.wikipedia.org/wiki/Het_Visserijblad). Het veranderingsproces werd in november 2010 bekroond met een nieuwe titel: Het Vrije Visserijblad.
Inmiddels beginnen we aan de 80ste jaargang van een blad dat in 1933 voor het eerst uitgegeven werd. Niet slecht voor een tijdschrift dat vijfentwintig jaar geleden ten dode opgeschreven was en dat sindsdien alleen maar kan blijven verschijnen door de belangeloze inzet van medewerkers die er niet tegen opzien tegen de commerciële stroom in te roeien.

Flor Vandekerckhove • foto's archief HVvB & JoC

(1) Editoriaal HVB 55ste jaargang nr 1 - 1 februari 1988.
(2) Een deel van dit artikel is gebaseerd op een tekst van wijlen Guido Walters in HVB 1/2008.
(3) 'De Oostendse Drukkers (1780-1940)', door Patrick Vandenabeele, vermeldt Seys Honoré als drukker van 12.1.1923 tot 1938. Drukkerij 'Het Visscherijblad' (vanaf 1938) werd later 'Drukkerij Nieuwsblad van de Kust'.
(4) Omer Vilain, 'De Belgische zeevisserij, een proeve van bibliografie' tot het behalen van het diploma van gegradueerde in de biblio-economische en bibliografische wetenschappen.
(5) Een statistiekendienst voor vis was toen reeds opgelegd door de Conventie van Kopenhagen.
(6) Jubileumnummer 50 jaar Het Visserijblad, 49ste jaargang - nr 49 - 28 december 1982.
(7) 'Het dossier van het Oostends bedrukt papier - Deel 3 De Crisisjaren 1930-1940' in De Stoeten Ostendenoare, 2de jg. nr 1, augustus 1976.
(8) Omer Vilain, 'De Belgische zeevisserij, een proeve van bibliografie'.
(9) Jubileumnummer 50 jaar Het Visserijblad
(10) Omer Vilain in De Zeewacht 01.09.89
(11) De Stoeten Ostendenoare, januari 1977 (zelfde dossier - deel 4 'De Zwartschrijver').
(12) Het weekblad Het Nieuwsblad van de Kust werd in 1981 overgenomen door Roularta (uitgever van het concurrerende De Zeewacht) en hield op te verschijnen.
(13) HVB I/1998.
(14) Ib.
(15) Vermelden we volledigheidshalve dat ook andere programmapunten van de vzw uiteindelijk uitvoering kregen (visserijfeesten, restaureren van het garnaalscheepje Cragnon), maar die verdienste is uitsluitend toe te schrijven aan Willy Versluys die de vzw Liefkemores verlaten had, zoals dat eerder ook al gebeurd was door Danny Crabeels.
(16) In HVB XII/2010 verscheen een in memoriam waarin we de verdiensten van Guido Walters voor HVB onderstreepten.

GARDEC

VJ n.v. Tel. 050 54 45 41 Fax 050 54 58 37
Scheepsherstelling
Afwerking nieuwbouwschepen
Metaalkonstruktie
Draai-, frees- en schaafwerk
Inox- en aluminiumconstructie
Verhuur telescopische kranen

SDS n.v. Tel. 050 54 51 78 Fax 050 55 03 67
Leveren, plaatsen en herstelling van:
alle dieselmotoren
keerkoppelingen, pompen, compressoren e.a.
DROOGDOK
Schroeven en schroefassen
Las- en leidingwerk

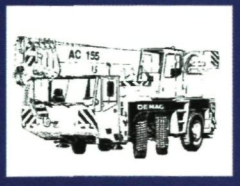

Bureel - Werkplaatsen:
Boomkorstraat 7/8 - 8380 Zeebrugge
GSM 0477/41 20 93
24u / 24u

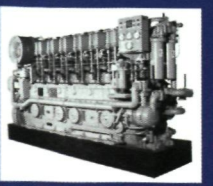

VISQUOTA 2013

DRAMATISCHE VANGSTBEPERKING IN IERSE ZEE

Op 20 december, om 7 uur 's morgens, bereikten de Europese ministers van Visserij een akkoord over de visquota van 2013. Europees commissaris Damanaki toonde zich na afloop voorzichtig tevreden: *'De Commissie was eigenlijk ambitieuzer. Maar nu dit compromis op tafel ligt, ben ik wel tevreden.'*
Het goedgekeurde voorstel bevat uiteraard ook de vangstmogelijkheden voor de Vlaamse visserij. Zoals dat elk jaar het geval is werd ook nu vooral uitgekeken naar de afspraken rond tong en schol, traditioneel de twee meest aangevoerde vissoorten in onze havens.
Het voor Vlaanderen belangrijke bestand van schol in de Noordzee blijft het uitstekend doen, zo wist landbouwminister Peeters na afloop te vertellen. In het Engels Kanaal stijgt het scholquotum zelfs met 26 procent. Goed nieuws is er ook in het Bristol Kanaal, waar 4% meer tong bevist mag worden.
Voor de typische bijvangstsoorten (tarbot, griet, tongschar...) blijven de vangstmogelijkheden voor 2013 ongeveer gelijk aan die van dit jaar. De Europese kabeljauwbestanden blijven het moeilijk hebben, ondanks het herstelplan dat al sinds 2002 in voege is. Toch zijn ook daar voor de visserij positieve signalen te bespeuren. De Raad besliste bijvoorbeeld om het herstelplan bij te sturen om teruggooi van kabeljauw te ontmoedigen.
Roggen blijven een kwetsbare soort, en om die reden wordt het quotum met tien procent verlaagd. De situatie van tong in de Ierse Zee noopt tot ingrijpende maatregelen. Het quotum wordt er met maar liefst 53 procent verminderd.
Volgens Els Torreele van de onderzoeksgroep visserijbiologie aan het Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek (ILVO) komen de quota-aanpassingen voor de Noordelijke zeeën vrij goed overeen met de wetenschappelijke adviezen.
De biologen hadden wel geadviseerd om de tongvangst in de Ierse zee te verminderen van 300 ton in 2012 tot slechts 60 in 2013 of daar zelfs geen gerichte visserij meer toe te staan.
De Europese ministers beslisten echter dat er toch nog 140 ton mag opgevist worden. Als de Ierse Zee voor de tongvisserij gesloten zou worden, dan riskeert men immers dat die visserij zich verlegt naar andere stocks, in de Keltische zee bijvoorbeeld, wat daar ook nefast kan zijn op langere termijn. Die nu toegestane 140 ton wordt een evenwicht genoemd tussen herstel op lange termijn en de toekomst van de visserij op korte termijn.
De Rederscentrale reageert zoals verwacht teleurgesteld op de forse inperking van de vangst van tong in de Ierse Zee. Volgens voorzitter Urbain Wintein is de inperking onterecht: *'Samen met de Vlaamse overheid hadden we een plan uitgewerkt om een duurzaam beheer van de tongvisserij in de Ierse Zee mogelijk te maken, maar daar is door de Europese Commissie geen rekening mee gehouden. In de Ierse Zee zijn er namelijk onnoemelijk veel projecten ontwikkeld rond windmolenparken die dan ook nog het leggen van kilometers kabel met zich meebrengen. De Vlaamse vissers hebben grotendeels de visvangst moeten verplaatsen, terwijl volgens ons de wetenschap gegevens blijft ophalen op plaatsen waar projectontwikkeling de tong al lang heeft verjaagd. Via ons voorstel tot beheersplan had dit duidelijk in kaart kunnen gebracht worden, maar nu wordt door de quotumbeslissingen ons heel wat flexibiliteit ontnomen'.*
Vermelden we ten slotte nog dat de definitieve quota voor de EU-landen nog niet helemaal vastliggen. Onderhandelingen met Noorwegen zijn vooral voor Nederland van belang. Ook voor Vlaanderen veranderen de cijfers nog, omdat inmiddels, zoals altijd, onderhandelingen tussen verschillende lidstaten plaatsgrijpen om quota uit te wisselen. ***(foto JoC)***

VANQUATHEM - LOMBAERTS - EGGERMONT
Advocatenassociatie

Georges VANQUATHEM
Jean-Luc LOMBAERTS
Marijke EGGERMONT

Invalidenlaan 14
8301 Knokke-Heist

Tel. 050 51 43 43
Fax 050 51 03 06
G.S.M. 0475 68 00 69

E-mail info@vanquathemenpartners.be

- Visserijreglementering
- Maritiem recht
- Handels- en vennootschapsrecht
- Faillissementsrecht
- Bouwrecht en contracten
- Huurrecht: handel en privaat
- Verkeersrecht
- Invorderingen
- Familierecht

HET GEBEURDE 100 JAAR GELEDEN

Lichtschip West-Hinder verging met man en muis

Het voorbije jaar vielen er nogal wat scheepsongevallen te herdenken. 25 jaar geleden werd de ferry Herald of Free Enterprise wereldnieuws. Tot de verbeelding sprak natuurlijk ook de Titanic die in 1912 verging. In datzelfde jaar, in de stormachtige nacht van 13 op 14 december, verging ook de West-Hinder. Dat gebeurde na een aanvaring met een lichter op sleeptouw. De tien bemanningsleden van het lichtschip kwamen om het leven.

Ramptelegram

'Lichtschip West-Hinder geankerd ter hoogte van de Westhinderbank van zijn plaats verdwenen ingevolge aanvaring met gesleept vlot.'
Dat was de inhoud van het telegram dat de kapitein van het Duits passagiersschip Sydney uit Bremerhaven doorseinde naar het Loodswezen in Antwerpen. Het was het allereerste bericht over het verdwijnen van het schip. Het was toen al zaterdagmiddag , 16.30 uur, ruim 12 uur na de ramp.
Kort daarop sloeg ook de passerende mailboot van de lijn Oostende – Dover alarm.
Vanuit Oostende werd een staatssleepboot uitgestuurd.
Na een 4 uur durende zoekactie, in een nog altijd kolkende zee, liep het schip onverrichter zake weer in z'n thuishaven binnen. De bemanning had alleen maar kunnen vaststellen dat de West-Hinder niet meer op haar vertrouwde plaats lag.
Meteen werden alle loodsdiensten en bevelvoerders van de maalboten in de hoogste staat van paraatheid gebracht.

Ooggetuige

Op zondag 15 december moesten de nautische overheid en de radeloze familieleden alle hoop opgeven. De 10-koppige bemanning van het lichtschip was reddeloos verloren.
Een ooggetuigenverslag klonk als een doodsvonnis.
De Belgische zeeloods Verbanck seinde z'n tragisch verhaal door: *'Zaterdagmorgen stond ik om 4.30 uur op de brug van de Derbent en werd m'n aandacht getrokken door het fakkelen (met een brandende fakkel heen en weer zwaaien als noodsignaal ML) van op het lichtschip West-Hinder. De zee was zeer onstuimig. Ons schip slingerde vreselijk hoog op de golven om daarna telkens diep in de baren te verdwijnen. Door dat noodsignaal voer ik er naar toe. Ik zag ook een steamer met een groot vlot, dat tussen ons en het lichtschip lag. Op enige afstand zag ik tussen twee baren die mijn schip weer in de hoogte hadden gebracht, plots de lichten van de West-Hinder verdwijnen. Eerst verdween het kleine licht op de voorplecht daarna de vuurbaak op de middenmast. Geen van die twee lichten kwam terug aan de oppervlakte; ik veronderstel dus dat het lichtschip met de kop eerst in de diepte is verdwenen. Ook zag ik op het achterschip een bemanningslid nog een flyer up afschieten. Direct seinde de kapitein van de Derbent naar de gezagvoerder van het aanvarende schip. Die antwoordde dat hij het lichtschip aangevaren had maar zelf geen hulp nodig had. We bleven nog een half uur ter plaatste maar omdat we geen lichten meer zagen zetten we onze reis verder naar de Sandetti.'*

In de nacht van 13 op 14 december 1912 werd het lichtschip West-Hinder aangevaren. De complete bemanning kwam om.

De laatste West-Hinder lag tot 1994 ter hoogte van de gelijknamige bank. De bemanning bleef oen 14 dagen aan boord en had een merkelijk beter en comfortabel leven dan de bemanning anno 1912. Een groot deel van hen vond het dan ook spijtig dat hun schip uit de vaart werd genomen. Zusterschepen liggen vandaag nog als toeristische attractie op de kaai in Zeebrugge en in het Antwerpse Bonapartedok nabij het MAS. De laatste getuigen van een brok maritieme geschiedenis. (foto ml)

Het ongeluk

Wat was er precies gebeurd? De zeelichter Minnie die gesleept werd door de stomer Ekbatana werd door de stormwind naar de West-Hinder gedreven. Aan boord van het lichtschip werd zo veel mogelijk ankerketting gevierd, maar de lichter botste toch nog een tweede keer tegen het lichtschip. Vrij onverwacht maakte het lichtschip slagzij en verdween rap met het voorschip eerst in de golven. De bemanning van de West-Hinder was zich kennelijk niet van de ernst van de situatie bewust, want de bemanning seinde even voor de ramp nog naar de aanvarende lichter om gegevens te verzamelen om een verslag te kunnen opmaken. Vermoedelijk had de Minnie een groot gat in de kiel van de West-Hinder geslagen waardoor het schip wat later zonk.
De zeelichter dreef daarop met de vloedstroom richting Thorntonbank waar het op sleeptouw werd genomen en naar Vlissingen getrokken. De Ekbatana bleef nog de hele nacht ter plaatse maar vond geen spoor meer van de West-Hinder. Daarop keerde het ook naar Vlissingen terug.

Schuldig?

Het zal een eeuwig raadsel blijven wie de ramp precies heeft veroorzaakt: het vlot Minnie of de sleper Ekbatana die de Minnie op sleeptouw had genomen. De Belgische loods van de Ekbatana, vader van de kapitein van dat schip, was in Blankenberge van boord gegaan. Hoe dan ook, volgens het onderzoek trof de kapitein van de Ekbatana schuld omdat hij te dicht bij het lichtschip passeerde waardoor zijn sleep de West-Hinder ramde.

De slachtoffers

Bij deze scheepsramp kwamen de 10 bemanningsleden om het leven. Schipper M. Huysse, machinist F. Lauwers en de matrozen P. Vanhaverbeke, C. Bulteel, A. Ghys, A. Fleurbaey, A Vincke, O. Lesy, F. Blommaert en O. Salliau. Ze waren 36 uur eerder aan boord gekomen voor een zeedienst die normaal 30 dagen duurde. (Later en tot medio jaren negentig verbleef de bemanning 14 dagen op zee.)
De zondag na de ramp had in Oostende al een rouwdienst plaats voor de slachtoffers in een voor die gelegenheid te kleine St.-Petrus en –Pauluskerk en in aanwezigheid van de minister van verkeerswezen, de bisschop van Brugge, de gouverneur van West-Vlaanderen en de deken van Oostende. De ramp liet in één klap 7 weduwen en 20 wezen achter.

Verdwenen brok zeevaartgeschiedenis

Ooit lagen er voor onze kust drie lichtschepen die de drukke scheepvaart diende attent te maken op zandbanken tussen de scheepvaartroutes. Naast de West-Hinder, verankerd aan de

De ramp met de West-Hinder geleden was niet de laatste. Geregeld werden lichtschepen door stormweer van hun ankerplaats losgeslagen en raakten zo op drift of stranden. Of ze werden door andere schepen aangevaren.
Omwille van besparingen, maar ook omwille van de veiligheid kwam de West-Hinderpaal met helikopterplatform er ter vervanging van het laatste lichtschip. De meteometingen en andere observaties inzake stroming en zeegang, vroeger door de bemanning waargenomen, worden nu elektronisch naar de wal doorgestuurd. (foto ml)

gelijknamige bank, waren er ook nog de Wandelaar ter hoogte van Blankenberge en de Wielingen ter hoogte van Knokke.
Het rampschip zelf werd afgewerkt in 1872 op de Cockerillwerf in Hoboken. Dat soort vaartuigen had geen zeil of motor en waren dus vrij hulpeloos als ze van hun anker lossloegen.
Ook communicatie met de wal of andere vaartuigen was zo goed als onbestaande.
Het allerlaatste lichtschip met dezelfde naam werd in 1994 uit de vaart genomen. Vandaag wordt dit zeekruispunt gemarkeerd door een paal met helikopterlandingsplaats en allerlei elektronisch gestuurde meetapparatuur.

Marc Loy

'M'n grootvader was matroos op de West-Hinder'

Charles Snykers (80) is de kleinzoon van Auguste Ghys, één van de 10 omgekomen bemanningsleden van de West-Hinder.
Langs vaders zijde stamt Charles uit een dynastie van Oostendse hoteliers. Langs moeders kant vertakt de stamboom zich tot ver in de visserij en het Loodswezen.
Charles Snykers: *'M'n overgrootvader was Heliodorus Ghys, de stamvader van o.a. wijlen havenkapitein Raphaël Ghys en de onlangs overleden Roger Ghys, laatste commandant van de Mercator. De zoon van Heliodorus, Auguste is als matroos aan boord van de West-Hinder op zee gebleven. Hij was 23 jaar. Twee jaar na de ramp, toen de Eerste Wereldoorlog uitbrak, is m'n grootmoeder als jonge weduwe met haar dochtertje naar Engeland gevlucht. Mijn moeder was toen 3 jaar. Op 11 november 1918, de dag van de Wapenstilstand, hertrouwt m'n grootmoeder in Engeland met Charles Marion, een Waal. Tot groot ongenoegen van de familie Ghys omdat het toen nog de gewoonte was dat een broer van de overledene met diens weduwe trouwde.'*

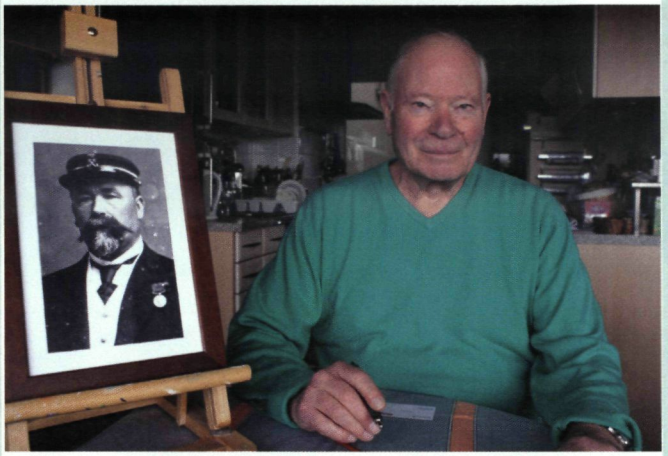

Charles Snykers bij een foto van zijn overgrootvader Heliodorus Ghys, chef-loods, en vader van de op zee gebleven Auguste. (foto ml)

Zelf wou Charles ook naar de hogere zeevaartschool om later te gaan varen, maar een lichte vorm van kleurenblindheid verijdelde die toekomstdroom. Uiteindelijk kwam Charles, intussen getrouwd met Simone Vrielinck, in de horeca terecht. Meer dan 30 jaar baatten ze het gerenommeerde restaurant Apicius uit in het groene Schilde bij Antwerpen. Nu woont het echtpaar op rust weer in Oostende. ***ml***

VLOOT, reder van de overheid,
stelt in Oostende een driehonderdtal collega's te werk

via www.welkombijvloot.be

kun je solliciteren:
(jobs - vacatures)

en op de hoogte blijven van onze nieuwbouw:
(projecten - nieuwbouw)

VLOOT REDER VAN DE OVERHEID

Maritieme Dienstverlening en Kust

Oostendse Oosteroever: 1502 jobs op de helling?

WAT EEN TOESTANDEN !

Zoals jullie waarschijnlijk weten heeft het Stadsbestuur zo zijn eigen visie op de verdere ontwikkeling van de Oostendse haven, inclusief de visserij.
Op diverse fora en debatten pleiten de beleidsmensen voor een grootschalig luxe-appartementencomplex op Oosteroever. Bouwpromotoren schuwen er zelfs niet voor dit hoger in te schatten dan Knokke…
Eén van de argumenten die zij daarbij hanteren is naast de – in de hand gewerkte - bouwvalligheid van de gebouwen - de economische puinhoop die er is (of zou zijn). Ook eigenlijk een resultaat van jaren desinvestering in het gebied en ontmoediging van mogelijke investeringen door de nog aanwezige bedrijven. Hoe het staat met de tewerkstelling in het havengebied en Oosteroever? Dat onderzocht de vzw Oostendse Oosteroever.

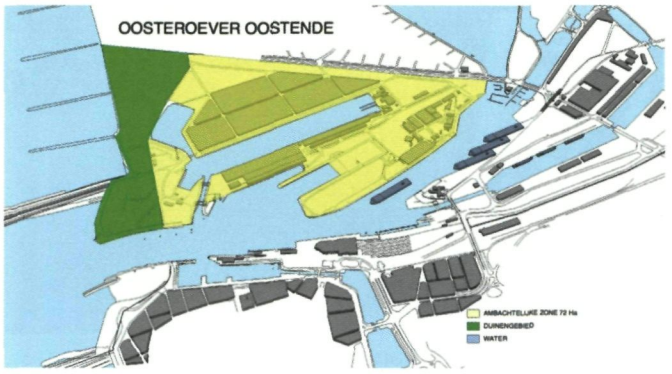

De afbakening van het inventarisgebied 2012: geel ingekleurd.
De geciteerde ondernemingen situeren zich op volgende adressen: Ankerstraat, Buskruitstraat, Esplanadestraat, Fortstraat, Haringstraat, Hendrik Baelskaai, Jacobsenstraat, Liefkemorestraat, Maritiem Plein, Napoleonlaan, Nieuwewerfkaai, Slipwaykaai, Victorialaan, Vismijn, Vismijnlaan, Visserijdok, VuurtorendokWest, Vuurtorenweg, Wandelaarkaai.

Tewerkstellingscijfers?

"Inventarisatie van de bedrijvigheid op de Oosteroever" is voor het huidig beleid in Oostende een heikel punt waarmee de vzw Oostendse Oosteroever, bij de geplande ontwikkelingen op de Oosteroever, al jaren het stads- en havenbestuur op de korrel neemt.
Tot op vandaag kan, of beter gezegd, wil het huidige beleid de bestaande bedrijvigheid en tewerkstelling niet erkennen.

Stad Oostende beschikt sedert enkele jaren over een Economisch Huis. Je zou denken dat je voor alle informatie in verband met de economie in Oostende terecht kan. Niets is minder waar. Gevraagd naar de tewerkstellingscijfers in het havengebied, bleef het Economisch Huis ons dit antwoord schuldig. Ergerlijk. Temeer de beleidsmensen net de teloorgang van

het gebied op economisch vlak hanteren als argument om het gebied op Oosteroever van gemengde zone industrie-woonzone, te wijzigen in woonzone. En dit tot op de kruin…

Tot op vandaag kan, of beter gezegd, wil het huidige beleid de bestaande bedrijvigheid en tewerkstelling niet erkennen. Het feit dat het "Economisch Huis Oostende" er, alhoewel

het haar taak is en zij over de financiële middelen beschikt, tot op vandaag nog altijd niet in geslaagd is een inventarisatie op te maken van de bedrijvigheid en kstelling op de site Oosteroever is op zijn minst merkwaardig.

Tewerkstellingscijfers! 2011

In 2011 werd door de vzw op en naar aanleiding van de Vlaamse Havendag onder de titel "Oosteroever werkt" een kaart opgemaakt van de aanwezige bedrijven op de Oosteroever.

2012: +1500 werknemers!

Naar aanleiding van de verkiezingen en de huidige stand van zaken inzake de bouwplannen van enkele promotoren, heeft de vzw najaar 2012 heeft vzw Oostendse Oosteroever zelf een inventarisatie opgemaakt op basis van objectieve cijfers en gegevens.
Op de site Oosteroever (+/- 72 ha - inclusief wegenis) zijn actueel 181 ondernemingen actief die een tewerkstelling vertegenwoordigen van 1.520 directe, en vooral lokale, arbeidskrachten.

181 Ondernemingen (naar grootte)

1 tot 4 werknemers 102
5 tot 9 werknemers 27
10 tot 19 werknemers 13
20 tot 49 werknemers 5
50 tot 99 werknemers 3
100 tot 199 werknemers 3
200 tot 499 werknemers 1
Geen werknemers 27

Deze 181 ondernemingen geven op Oosteroever 1.520 mensen werk!

SKB Life Saving Equipment

reddingsvesten - reddingsboeien - drijvende toestellen - valschermsignalen - stakellichten man.o.boordlichten - noodzenders Locat - radio Beacon - reddingsvlotten: RFD, Elliot, Viking, Zodiac, Autoflug, Bombard, Avion, Callegari, Servaux, Mitsubishi, Soniform - nazicht brandblusapparaten.

- ERKEND SERVICESTATION -

VERANTWOORDELIJKE VOOR DE KUST:
A. VAN DURME. TEL.: 0475 25 88 02

SKB Life Saving Equipment
Vosseschijnstraat 44
2030 Antwerpen
Tel + 32 (0) 3 2138670
Fax + 32 (0) 3 2138671

Afdeling kust
H. Baelskaai 8A
B-8400 Oostende
Tel.: 059/33 96 00
Fax: 059/33 96 01

56% van de aanwezige ondernemingen stellen 1 tot 4 personen tewerk. Zoals algemeen bekend zijn dergelijke kleine KMO's de belangrijkste motor van de economie. Ook zijn ze het beste bestand tegen een crisis en fluctuerende marktomstandigheden. Het volledige rapport kan je terug vinden op http://www.oostendseoosteroever.be/256-rapport-2012-over-de-tewerkstelling-op-oosteroever.html .

We moeten vaststellen dat op de 72 HA bedrijfszone al jarenlang een verloedering aan de gang is. Doelbewust wordt de Oosteroever door het beleid verwaarloosd en genegeerd. Het is hemeltergend dat dit voor Oostende zo belangrijke bedrijfsgebied zo respectloos wordt behandeld. Ondanks deze verstikkende aanpak en het doelbewust creëren van een negatief ondernemersklimaat zijn er dus dus nog steeds 1.520 vooral lokale werknemers aan de slag. Dit moet de beleidsmakers op z'n minst tot ernstig nadenken stemmen.

Kenmerkend voor de Oosteroever is de aanwezigheid van een cluster van water- en niet watergebonden bedrijfsactiviteiten. De kaart trekken van de immomakelaars - die hoge appartementsblokken willen bouwen op Oosteroever- zou de doodsteek betekenen voor deze bestaande activiteiten en de tewerkstelling.

De haven moet in eerste instantie een economische motor voor Oostende zijn, en blijven. Het herstellen en opdrijven van internationale goederentrafiek, visserij, windmolens, toerisme, scheepsbouw en scheepsherstellingen is een noodzaak. De VZW Oostendse Oosteroever wil dat een ondernemend havenbestuur alle mogelijkheden, frisse ideeën en nieuwe impulsen aanwendt om de Oostendse haven te stimuleren en meer jobs te creëren. Overleg met de bestaande aanwezige bedrijven is hierbij een noodzaak. Enkel zo kan onze haven opnieuw open bloeien!

De ecologische transitie van de visserij

Een transitie is een maatschappelijke ingrijpende, structurele verandering die ten minste een generatie beslaat. Zo'n transitie is het resultaat van op elkaar inwerkende ontwikkelingen in de economie, cultuur, technologie, instituties en natuur. [1] ***Elk menselijk verschijnsel doorloopt dergelijke transformatie-processen. Dat geldt dus voor de visserij. Meer zelfs: vele tekenen laten vermoeden dat we momenteel zo'n transitie meemaken.***

Eerste industriële revolutie

De eerste industriële revolutie duurde van 1780 tot circa 1850 en concentreerde zich in de katoenindustrie. Na 1780 kon de stoommachine in de textielfabrieken als aandrijving gebruikt worden. Maar ook in de Vlaamse visserij leidde die eerste industriële evolutie tot een belangrijke transitie. Grote aanjager was de stoommachine, net zoals dat in de katoenindustrie het geval geweest was. Kenmerkend ervoor was de overgang van zeilen naar stoomkracht en dus van handwerk naar machines. Dat de Vlaamse visserij traag op dergelijke veranderingen reageert, zien we al bij deze eerste industriële revolutie. Het eerste visserijstoomschip komt in België toe in 1884. Maar in Groot-Brittannië kon je al in 1877 zo'n schip op stoom ter visserij zien varen. Tien jaar later bezat het Verenigd Koninkrijk er al 2000! [2] Plaatsen we daar de ontwikkeling in België tegenover dan wordt het verschil duidelijk: *'In één jaar tijd was het aantal stoomtreilers van twee op 31 december 1884 gestegen tot 9 op 31 december 1885. Deze snelle uitbreiding bleef niet standhouden. Op 31 december 1886 telde de vlot nog slechts 8 stoomtreilers, einde 1890 nog slechts 6, einde 1892 weer 7.'* [3]
Ondanks de kleinschaligheid en de laattijdigheid was de transitie ook in België wel degelijk gemaakt. De stoom zorgde ervoor dat ook bij ons vissersvaartuigen ingezet werden die meteen groter en krachtiger waren dat de grootste zeilschepen. Bovendien waren die stoomschepen niet langer afhankelijk van de wind, waardoor de markt regelmatig bevoorraad kon worden, voorwaar een nieuwigheid die de vishandel danig aanvuurde. Stoomtreinen konden daarenboven de vis vlug van producent naar verbruiker brengen. Omdat treinen en schepen op kolen liepen en ook de (visserij)stoomschepen al gauw van ijzer gemaakt werden, kwamen tegelijk ook de steenkoolmijnbouw, de ijzerindustrie en de machinebouw tot grote bloei.

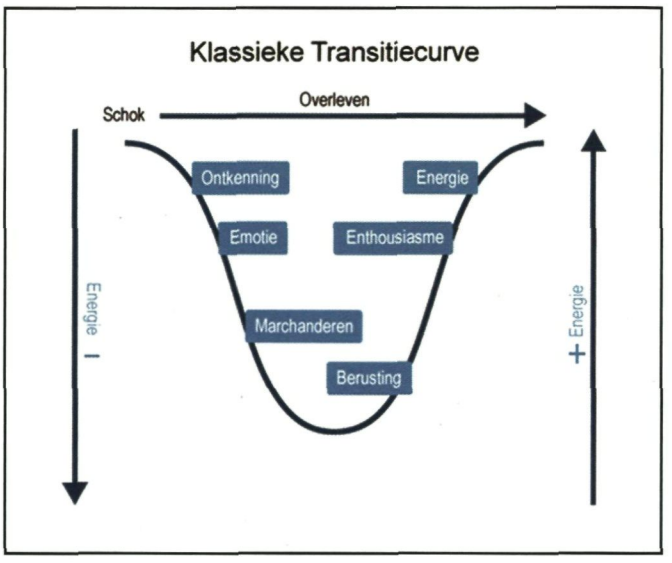

Tweede Industriële revolutie

De tweede industriële revolutie duurde ongeveer van 1870 tot 1930. Een grote rol werd daarin o.a. gespeeld door de uitvinding van de ontploffingsmotor, een uitvinding die ook het uitzicht van de Vlaamse visserij grondig zou veranderen. Ook de overgang van ijzer naar staal bleek een factor van transitie te zijn. Na de beurscrisis van 1929 verdwenen de stoomrederijen een voor een uit het beeld. De visserij werd ingepalmd door de motorschepen: *'Toen de scheepsbouw in 1935 hernomen werd, kwam een type stalen motortreiler van de werf, dat zich van de bestaande eenheden onderscheidde zowel door de afmetingen, de kracht van de motoren, als door de moderne vorm en opvatting. (...) De bouw van deze vaartuigen gaf aan de Vlaamse visserij een modern karakter.'* [4] In Oostende komt de visserij hoe langer

Alle industriële en scheepsherstellingen mekaniek en plaatwerk

BEMA DOET HET

Nieuwe Werfkaai 14 • 8400 Oostende
T: 059 33 22 15 • F: 059 33 01 55
GSM Johan: 0477 31 54 15
GSM Ludo: 0477 33 54 35

BE MA

hoe meer in handen van de Pannenaars en aan de Oostkust neemt Zeebrugge de plaats in die het wegvallen van de haven van Blankenberge opengelaten had.

Derde industriële revolutie

De derde industriële revolutie was vooral een gevolg van een enorme ontwikkeling van de micro-elektronica; elektronische rekenmachines, digitale tellers en horloges... De versnellingsfase is omstreeks 1980 begonnen door de komst van de microprocessor. De ontwikkeling van de microprocessor legt tevens de basis van de evolutie en de doorbraak van de informatica. Deze had gevolgen op vele terreinen, ook in de visserij.
Talrijk zijn de verhalen over legendarische schippers die de visgronden destijds konden inschatten op basis van pure observatie (door bijvoorbeeld een staal van de zeebodem te proeven!) Die tijd is nu wel gepasseerd. Op onze website (www.visserijblad.be) beelden we de brug af van een modern boomkorvaartuig. De leek staat versteld van de elektronica die zich daar bevindt en die de schipper vandaag begeleidt tijdens de jacht.

Ecologische transitie

Volgens velen is nu weer zo'n nieuw tijdperk aangebroken. Zou het kunnen dat we ons momenteel in 'de ecologische transitie' bevinden? De veranderingen die we meemaken zijn in elk geval enorm. Het Westen heeft de productie van waren afgestoten. Goederen, zowel kleren als auto's, worden hoe langer hoe meer ver weg van de traditionele industrielanden geproduceerd. Ook de vis wordt vandaag vooral elders gekweekt/gevangen. De globalisering is in de visserij een feit geworden, net zoals dat in heel de maatschappij het geval is (we spreken hier nu niet langer over een industriële maatschappij, maar over een diensteneconomie en een informatiemaatschappij).
De uitputting van de grondstoffen, zowel voor wat de input in de visserij betreft (het schaarser worden van olie), als in de output (het schaarser worden van de visbestanden) wordt nauwelijks nog door iemand betwist.
Het uitzicht op zee wordt hoe langer hoe meer bepaald door windmolenparken. Op de vissersvaartuigen gaan elektronica en renovatie hand in hand. Er wordt op de boomkorvaartuigen geëxperimenteerd met elektrische impulsen, met halfzwevende bomen, 'aqua planning gear' en de 'Ecoroll'. Er wordt geëxperimenteerd met 'andere vistechnieken': staande netten, drielingnetten, flyshooting, twinriggen... In onze buurlanden hebben deze vernieuwingen inmiddels al nieuwe loten toegevoegd aan de visserijsector.
De West-Europese visserij is hoe langer hoe minder gebaseerd op de aanvoer van grote hoeveelheden. Kwantiteit wordt vervangen door kwaliteit. Het is in dat kader dat de spectaculaire ontwikkeling van de zgn. ecolabels (w.o. het bekende MSC-label) gezien moet worden. Steeds meer distributiebedrijven spelen trouwens op deze trend in en weigeren nog vis te verkopen die niet op 'duurzame wijze' gevangen werd en het label mankeert dat daarvoor de garantie biedt.
Het oorspronkelijke verzet van de sector tegen deze nieuwe ontwikkelingen vermindert zienderogen. Waar 'de biologen' en de 'groene jongens' eertijds vooral als vijanden gezien werden, wordt er vandaag mee samengewerkt. Dat is ook bij ons het geval. Zo heeft de Rederscentrale met o.a. de milieubeweging Natuurpunt een convenant afgesloten om de sector te 'verduurzamen', een woord dat vandaag misschien wel te pas en te onpas gebruikt wordt, maar dat desondanks laat vermoeden dat ook onze visserij in een transitie verkeert die minstens even omvattend zal zijn als deze die we gekend hebben bij de overgang van de zeilvisserij naar de stoom en van de stoomvisserij naar de dieselmotoren.
Hoe die visserij er in de toekomst exact zal uitzien, kan niet met zekerheid gezegd worden, want een transitie ligt niet bij voorbaat vast. Tijdens het transitieproces is er voortdurend sprake van aanpassen aan, leren van en inspelen op nieuw situaties die zich de komende jaren ook in de visserij zullen openbaren. Of de Vlaamse visserij tegen die uitdagingen opgewassen is, zal de toekomst uitwijzen. ***(fv)***

(1) Over het verschijnsel transitie: Rotmans, J., Kemp, R., van Asselt, M.B.A., Geels, F., Verbong, G. en Molen- dijk, K. (2000), Transities & Transitiema- nagement: de casus van een emissiearme energievoorziening', ICIS-boek, Maastricht, December 2000. Ook Wim Grommen: 'De huidige crisis, een wetmatigheid?' in maart 2011 gepubliceerd in Hermes, een 2-jaarlijks tijdschrift van de VVLG, de Vlaamse Vereniging voor Leraren Geschiedenis en Cultuurwetenschappen, in juni 2011 in het tijdschrift voor economisch onderwijs van de VECON, Vereniging van leraren in de eco- nomisch\maatschappelijke vakken in Nederland en in Wim Grommen, Huidige crisis, een wetmatigheid, winternummer van het Vlaams Marxistisch Tijdschrift.
(2) Marcel Poppe, Van mannen en de zee, 2de druk 1982, Uitgeverij Het Visserijblad Oostende, p. 10.
(3) Ib. p. 11.
(4) Ib. p. 33.

verzekeringen ING bank
VANDEKERCKHOVE - Smets
Dirk en Kris
Driftweg 13 - 8450 Bredene
Verzekeringsmakelaar CDV nr 13615
dirk.vandekerckhove@portima.be
kris.smets@vdksmets.be
Tel. 059 33 05 11
Fax 059 32 50 36

Eindejaarsreceptie visserijsector

Onder de titel 'Innovatie in denken en doen' richtte ILVO naar jaarlijkse gewoonte een eindejaarsbijeenkomst voor de sector in. Deze keer gebeurde dat op 27 december. Aan het woord kwamen Benoit Beernaert (Z 567), Joost de Ridder (O 187), Jelle Hakvoort (Z 575) en Hans Polet (ILVO) over technische innovaties. Hilde Vanhaecke mocht de hervorming van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid toelichten. Sofie Nimmegeers en Willy Vanhee gaven toelichting bij de manier waarop quota vastgelegd worden en Hans Polet gaf een overzicht van de manieren waarop er selectiever gevist kan worden. Kim Sys van het ILVO verstrekte uitleg bij het project VALDUVIS (opwaardering van de aangevoerde vis) en er was ook een toelichting bij het project Fishing for litter. Tenslotte kwam Emiel Brouckaert van de Rederscentrale aan het woord.
Net zoals dat de jongste jaren al het geval was, viel ook nu weer het grote aantal aanwezige Nederlandse vissers op, wat er nog eens op wijst dat we nauwelijks nog kunnen spreken over een Vlaamse vloot, dan wel van een Vlaams-Nederlandse sector.

Ambieuze hervorming in zicht

De Europese Commissie stelt een ambitieuze hervorming van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid voor, waarover gestemd zal worden door het Europese parlement begin 2013. De hervormingen dienen zowel de problematiek rond overbevissing tegen te gaan, alsook de volledige visserijsector met economische maatregelen te steunen. Geschat wordt dat de maatregelen voor 37.000 nieuwe jobs en 20% meer visvangst kunnen zorgen tegen 2020.
De hervorming omvat zeer uiteenlopende voorstellen, zoals de bevordering van de aquacultuur, een verbeterde voorlichting van de consument en het creëren van een strategie voor lokale ontwikkeling.
De Commissie stelt ook voor dat de Europese Unie een grotere bijdrage gaat leveren tot een duurzame visserij wereldwijd.
De Commissie ziet het bewijs dat deze strategie werkt in de cijfers en vooruitgang van landen, zoals bijvoorbeeld de Verenigde Staten, die met dergelijke maatregelen reeds goede resultaten boekten. In de Verenigde Staten zou de overbevissing nog slechts 21% bedragen, terwijl bijvoorbeeld de Middellandse Zee nog altijd voor 80% overbevist wordt en de Atlantische Oceaan voor 47%.

Z 596 De Zwerver volledig hernieuwd

Verleden jaar, op 9 maart, ontstond er brand uit aan boord van de Z 596 De Zwerver van de familie Casier.
De redersfamilie besloot vervolgens om het achterschip van het in 1988 gebouwde boomkorvaartuig compleet te hernieuwen en tegelijk ook een nieuwe motor te plaatsen. De werken werden uitbesteed aan het Oostendse bedrijf BEMA dat als hoofdaannemer optrad.
De MaK-hoofdmotor werd vervangen door een achtcilinder van ABC. Er kwam een nieuwe keerkoppeling en ook een nieuwe schroef met bijpassende straalbuis. Ook het bruginterieur werd vernieuwd.
Tijdens de verbouwing ontstond een brand in het visruim. Ook dat had een complete vernieuwing tot gevolg.
Bentein van BEMA kijkt tevreden terug op het werk: 'Het enige waar we niets aan gedaan hebben zijn de mast en de gieken. We bestaan nu 14 jaar en Casier was destijds onze eerste klant. Dit was het grootste project dat we ooit hebben gedaan.'

Tom Craeynest stapt op

Tom Craeynest heeft de Rederscentrale verlaten. 12 december werd de laatste werkdag van de consulent. Op 26 november jl. was Sander Meyns al in dienst genomen als zijn vervanger. Craeynest wenst iedereen te danken 'voor de constructieve manier waarop wij de voorbije drie jaar mochten samenwerken. Het zal met spijt in het hart zijn dat ik afscheid neem van een dankbare sector. De Vlaamse visserij blijf ik alvast volgen en wens ik alle succes toe voor de toekomst'.

Korte Surcouf werd lange N 86 Rudy

Scheepswerf IDP in Oostende heeft in de eerste week van december de verlenging van de garnalenkotter N 86 afgerond. Het kustvissersvaartuig van Charles en Rudy Beuckels uit Lombardsijde werd met 2,25 meter verlengd tot een lengte van 20 meter. Tijdens de verlenging werd tevens de scheepsnaam gewijzigd. De naam 'Surcouf' werd veranderd in 'Rudy', de naam van de toekomstige eigenaar. Vader Charles (62) draagt zijn bedrijf stilaan over aan zijn zoon schipper Rudy Beuckels.

Schipper Z 80 overlijdt aan boord

Op 26 november overleed de Nederlandse schipper Willem (Wille) Versprille aan boord van de Z 80 Silverpit. Dat gebeurde terwijl het vaartuig het Franse Boulogne naderde om daar de visserij te beginnen.
De bemanning vond Willie levenloos onderaan de trap van het logies.
De autopsie wees uit dat een hartinfarct de oorzaak was van zijn sterven.
De schipper was amper 46 jaar geworden.
De uitvaart vond plaats in de vismijn van Breskens.

Nederlandse vissers op blootkalender

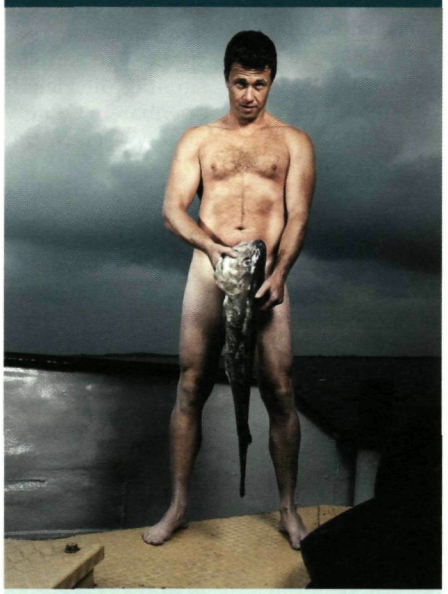

Twaalf vissers uit Zoutkamp, Urk, Den Oever, Zierikzee, Katwijk en Oudeschild zijn in de afgelopen twaalf maanden naakt of bijna naakt gefotografeerd.
Met de foto's werd een blootkalender geproduceerd. Volgens de initiatiefnemers biedt de kalender een bijzondere blik op de visserij en is hij tegelijk een cadeau voor vissersvrouwen die al dat moois doordeweeks moeten missen.
De Vissersvrouwen krijgen de kalender op Valentijnsdag gratis, de rest van de mensheid kan hem nu al kopen.
Op Valentijnsdag, 14 februari 2013, wordt de kalender in één keer verspreid. Wie hem gekocht heeft, vindt hem thuis in de bus. De betrokken vissersvrouwen krijgen hem op deze dag in de visafslag van Den Oever op gepaste wijze als cadeau aangeboden. De uitgevers voegen eraan toe: 'Hij past onder je kussen'.
Dé Vissermannenkalender wordt in beperkte oplage gedrukt. Hij kost €15,- en is vanaf vandaag te koop via de webwinkel van www.vissermannenkalender.nl

De Z 700 vaart weer ter visserij

De Vlaamse vissersvloot heeft er met de oplevering van de Z 700 'Braveheart' een kleine hekkotter bij. In december verleende de Belgische Zeevaartinspectie het Certificaat van Deugdelijkheid, nadat Scheepsbouwkundig Bureau Herman Jansen de stabiliteitsproeven en JVS de vermogensmeting hadden verricht. De eigenaren Peter Derudder en Frank Willemkens varen alweer ter visserij.

Herinneren we eraan dat de Z 700 (toen nog Rapke genoemd) vorig jaar, halverwege april, in de buurt van de Thorntonbank kapseisde en zonk. De opvarenden Peter Derudder, Frank Willemskens en Fernand Monte konden zich redden. Het schip werd tijdens het paasweekeinde geborgen en naar Vlissingen gesleept.

ZEEVISSERS - VISBEWERKERS - HAVENARBEIDERS - ZEELIEDEN EN BINNENSCHIPPERS VOOR AL UW PROBLEMEN WENDT U TOT DE

BTB

Zeemansbond A.B.V.V.

Ivan Victor
Federaal secretaris
zeevisserij

Nieuwpoortsesteenweg 98,
8400 OOSTENDE.
T 059 55 60 85
F 059 70 51 33
E-mail:
Ivan.Victor@btb-abvv.be

R. Vermote:
gewestelijk secretaris
0476 23 40 28
Heiststraat 3
Zeebrugge
Tel.: 050/54 47 15
Fax: 050/54 42 53
E-mail:
renaud.vermote@btb-abvv.

Het leven zoals het is: Visserscafé's

Foto's © Jo Clauwaert

't Wit Paard De Panne

't Wit Paard - De Panne

De Végé - Oostende

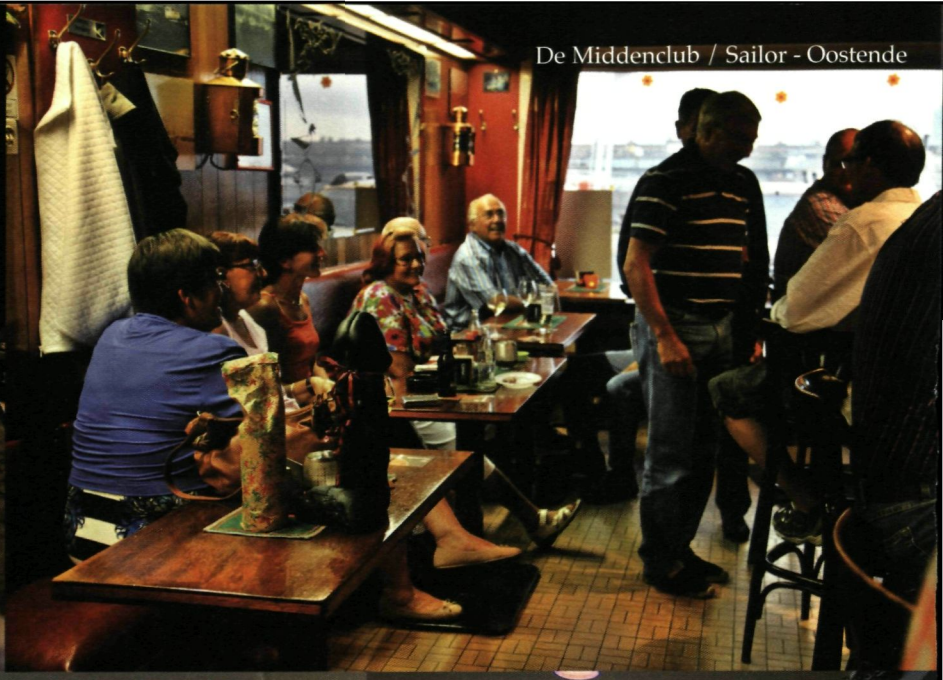

De Middenclub / Sailor - Oostende

The Jolly Sailor - Oostende

Uit de bibliotheek van Neptunus (18)

Vandaag opent Peter Holvoet-Hanssen een onderwaterboek dat voorlopig enkel door Neptunus zelf in zijn bibliotheek kan worden geraadpleegd. U krijgt deze en volgende maand het voorrecht even mee te lezen. De poëtische enterhaakwoorden die uw hersenpan gewis doen sudderen zijn van Peters reiskompaan ***Christoph Bruneel****, 'de Kapitein Haddock van de taalgrenspoëzie' – surf naar www.anequibutine.com te Moeskroen/ Mouscron. U kent CB misschien nog als 'Molrat', de expeditieleider van Peters 'De missie in Oostende' dat in afleveringen verscheen in HvVB, toen nog HVB.*
Christoph Bruneel is niet enkel uitgever van fabuleuze 'hebbeboeken', meestervertaler en fonkelend dichter ('een vingervlugge haaievinnenvlecht / als zweepdrift / in de vaargeul der zeerecepten / of / de vloek van de snoek / tussen zeekraal en koraal'), doch vooral ontdekkingsreiziger in de beide landstalen, recht door zee. Neptunus bezit zijn kostbare 'LIJSTEN'-boek, eetbare vissen in lijsten gekaderd: inventaris van de zeebrasem-familie, de familie snappers, de zeebaarzen- en zaagbaarzenfamilie, de schorpioenvissen, alledaagse vissen in scholen,… Maar lijsten zijn onvolledig en zoals Bruneel in zijn voorwoord zegt: 'ja, / lijsten zijn lastig, / vooral bij verkiezingen'. Bruneel kent het 'Beknopt etymologisch woordenboek der Nederlandsche taal' door Prof. J. Vercouillie uit het hoofd (Gent, J. Vuylsteke / 's Gravenhaghe, Martinus Nijhoff, 1890). Bruneel is een ware 'Kapertein' van het woord. Ziehier een CB-gedicht gevolgd door twee fragmenten (nrs. 4 en 10) uit de nu al legendarische LIJSTEN. Volgende maand een lekkere CB-tirade met als afsluiter La recette de la lamproie à la Bordelaise (het recept van prik in de Bordeauxstreek). Dompel u nu (voor)onder…

eetbare vissen in lijsten gekaderd

Vis !
van oudsher belangrijk
de echte profiterollen van het caserollebollen
vallen in de smaak van elke piraat in ons.
rijk aan belang dus
rijk aan eiwitten
rijk aan vetarm
rijk aan vitaminen A, D, E, B6 & B12
rijk aan graten
rijk aan recepten
rijk aan meervoudig onverzadigde vetzuren die de cholesterolspiegel verlagen
en een positief effect hebben op hart- en v(r)aatziekten in vredestijd
rijk aan variëteiten

verse vis en visseverzen verenigt U
in vis- en schoolbanken
ter bevordering van vinnig culinair en literair verkeer !

04. kwaken en drummen bij de muzikanten onder de vissen, ombervissen & grunts

ombervissen (Sciaenidae) (Eng. : drum, croaker ; Fr. : tambour, maigre ; Duits : Umberfisch ; It. : scienide ; Sp. : timbalo ; Zwe. : havsgösfiskar) maken met bepaalde spieren een trommelend geluid versterkt door hun zwemblaas.

grunts (Pomadasyidae) (Eng. : grunt ; Fr. : grondeur ; Duits : Grunzer ; It. & Sp. : burro ; Zwe. : grymtfiskar) maken met hun tanden een knarsend geluid versterkt door hun zwemblaas.

andere vissen zijn getuige van hun frequente rivaliserende muziekwedstrijden, hier volgt een niet-geordend lijstje van publiek en muzikanten :
- de blauwe baars en de Pacifische baars.
- de goudmakreel, de geelstaartmakreel en de horsmakreel.
- the blue ware hou, the blue jack, the black jack and the jack crevalle.
- the rainbow runner and the seapearch.
- de koningsgeelstaart, en de baardombervis.
- cobia the trivally and the armed trivally.
- de blauwgestreepte grunt en de zilvergrunt.
- de spot en de kousenbandvis.
- de franjevis en de ombervis.
- de 150 gram wegende sickle pomfret.
- the black pomfret and the silver pomfret.
- the gray trout and the spotted trout.
- le capitaine blanc et le capitaine rouge.
- the Atlantic croaker and the white croaker.
- the black drum and the red drum.

10. haaien en roggen

haaien en roggen is jagen en naaien onder de rokken
tussen de zomen van de naad
haaien en roggen zijn kraakbeenvissen

de haai (Eng. : shark ; Fr. : requin ; Duits : Haie ; It. : squalo ; Sp. : tiburón ; Zwe. : hajar) :
de blauwe- zwartpunt- gladde- kat- honds- en haringhaai
of kalfvis of zeesteur / de gevlekte- en doornloze doornhaai,
in repen gesneden als zeepaling verkocht.

de rog (Eng. : ray, skate ; Fr. : raie ; Duits : Roche ; It. : razza ; Sp. : rayá ; Zwe. : rockor) :
de stekel- golf- grootoog- bruine- en zandrog en veel vleet.

een half & half onder hen, een haai die lijkt op een rog,
de zee-engel of engelhaai !

en om het wapen uit zijn heft te halen en het kraakbeen
te vierendelen, de zwaardvissen & marlijnen met toverstaf
die zich tot ware zeesteaks laten versnijden en kruidig
laten bakken of grillen.

en om verder te gaan in de zwaargewichten der visvangst,
in crescendo !
- de kopvoornmakreel (tot 50 cm lang).
- de Atlantische makreel (tot 60 cm lang).
- de Spaanse makreel (tot 64 cm lang).
- de bonito (tot 91 cm lang).
- de gestreepte tonijn (tot 108 cm lang).
- de zwartvintonijn (tot 108 cm lang).
- de Pacifische tonijn (tot 140 cm lang).
- de witte tonijn (tot 140 cm lang).
- de langstaarttonijn (tot 145 cm lang).
- de koningsmakreel (tot 184 cm lang).
- de geelvintonijn (tot 239 cm lang).
- de Zuidelijke blauwvintonijn (tot 245 cm lang).
- de grootoogtonijn (tot 250 cm lang).
- the wa hoo of kingfish (tot 250 cm lang).
- de Noordelijke blauwvintonijn (tot 450 cm lang).

Christoph Bruneel
tekening & foto Jo Clauwaert

Waarom ik Amandine geschreven heb

ALS IC CAN

Op 31 december 2007 maakte ik een eind aan mijn bezigheid als auteur-publicist, een activiteit die ik tot dan in bijberoep uitgeoefend had. Eerder al had ik noodgedwongen een punt gezet achter mijn betrekking als redacteur van Het Visserijblad; de visserij was immers zo klein geworden dat het voor een journalist niet meer mogelijk was er een boterham aan over te houden.

Journalist Edwin Fontaine interviewt de auteur over de roman Amandine.

Ben ik vervolgens opgehouden met schrijven? Godver neen. Wat eerst noodgedwongen beslist werd, is nadien een deel van mezelf geworden. Dat schrijven… dat blijkt voor mij als eten en drinken te zijn. Meer zelfs, de praktijk van het schrijven maakt me gelukkig. Waarom zou ik er dan mee ophouden?

Dat blijkt iets te zijn wat mensen maar moeilijk begrijpen (en officiële instanties al helemaal niet). Als je er niet voor betaald wordt, waarom zou je het dan doen? Waarom zou je je onledig houden met iets wat *'niet opbrengt'*? Het antwoord is nochtans eenvoudig. Haalt u dan een inkomen uit het ademen? Vraagt u geld om te eten? Rekent u iets aan om te vrijen? En als het antwoord neen is, waarom houdt u er dan niet mee op?

Wat als noodzaak begonnen was, werd een vrije keuze. De economie van de markt werd vervangen door deze van de gift. Wat een beroep was, werd een eigenheid. Je proeft de woorden die de jonge journalist Karl Marx al in 1842 neerschreef: *'De eerste voorwaarde voor de vrijheid van drukpers bestaat hierin dat ze niet langer een vak is'*. Je ervaart de vrijheid waarover dat citaat het heeft. Je verlaat het terrein van de dubbele moraal. Een vrouw die vrijt om er geld aan te verdienen noem je een hoer, hoe heet een auteur dan die schrijft om er geld aan over te houden? Wat een inzicht!

En je blijft schrijven. Je doet het niet beroepshalve, maar dat betekent niet dat het een hobby wordt. Het betekent evenmin dat je het minder goed gaat doen. Je blijft schrijven om dezelfde reden die je laat ademen, eten, vrijen… Omdat je het kunt! Het devies van Van Eyck wordt het jouwe: *als ic can*.

Op die manier is ook de roman Amandine ontstaan. Er was immers iets wat nog nooit over onze visserij geschreven was. Er bleef een gebied onaangeroerd, een zone die blijkbaar buiten het gezichtsveld valt en desondanks deel uitmaakt van de visserij.

De persvoorstelling greep plaats in het vissersrestaurant Jolly Sailor op de H. Baelskaai te Oostende.

Hoe moest ik dat gebied omschrijven? Het ging over ervaringen die met persoonlijke gevoelens te maken hebben, het ging over angst, over de voortdurende interactie van mens en natuur; het ging over de bijna oneindig complexe, onderlinge relaties van mensen, de opbouw van het 'innerlijk leven', datgene wat de aalmoezenier de 'ziel' zou noemen en Bart De Wever 'identiteit' en wat ikzelf het 'imaginaire' noem... En wie 'imaginair' zegt, zegt roman. Die roman is er nu gekomen en hij heet Amandine. Voor mij is deze roman de kers op de taart van een kwarteeuw schrijversengagement in de visserij.

Schrijven, ik wil het gratis doen, op voorwaarde dat ik schrijf wat ik wil. Schrijven, ik vraag er geen geld voor, net zoals niemand mij hoeft te betalen omdat ik ga joggen (op voorwaarde dat ik mag lopen waar ik wil). Voor de rest kan ik alleen maar hopen dat ik in mijn opzet geslaagd ben, want ik heb Amandine geschreven, Van Eycks devies indachtig, zo goed als ic can.

***Flor Vandekerckhove** • foto's JoC*

'Ik heb het boek bijna in één adem uitgelezen. De spanning tussen de personages en de subtiele aanzuigkracht van de jonge Amandine maken van het verhaal een topper. Proficiat. De visserij belichten kan je als geen ander, die clan, met hun rites, geheimen en waardigheid... Ik heb er van genoten, voelde me weer dertien, veertien jaar, de periode van de Rederscentrale, de vismijn, radio Oostende en vooral de vertellingen van mijn vader.'

(Doris Klausing, Oostende)

'Ik wil je zeggen dat ik je boek met heel veel interesse en plezier gelezen heb. Ik denk dat een boek geslaagd is als de lezer daarop verder fantaseert.
Dat is wat ik nu doe. Dus wat mij betreft is je boek zeer geslaagd!'

(Johny Lenaerts, Leuven)

'Een spannend raamverhaal. Een vuurzee, een ijszee, en meteen is de toon gezet. Wahrheit und Dichtung, droom en werkelijkheid maken er een meeslepend verhaal van. Kortom, een vlot leesbare raamvertelling, sociaal bewogen en met de allures van een detective en zelfs van een spionageverhaal.'

(Johan Corveleijn, Oostende)

'Als voorzitter van de vzw Tolerant (tot behoud van het varend erfgoed) ben ik uiteraard geïnteresseerd in de visserij. Ik heb juist Amandine uitgelezen. Boeiend, leerzaam en spannend tot op het einde!'

(Fanke Lok, St.-Job-in't-Goor)

'Ik heb de roman Amandine uitgelezen tijdens een reis. Het is een zeer interessant boek in verband met de geschiedenis, leven en werk van het vissersvolk. Een interessant document dat samengehouden wordt door het verhaal van de ik-figuur, een boek dat gekoesterd zal worden door het nageslacht'

(Annie Vanhee, Bredene)

'Ik vind 'Amandine' heel boeiend en fascinerend. De combinatie van een fictief levensverhaal en een historisch onderbouwde schets van de visserij is echt geslaagd. (...) Het thema is ook wel universeel. Hoeveel mensen zijn er niet die door oorlogen en andere ellende in de wereld geen familiale roots hebben? (...) Inmiddels een welgemeende proficiat! Ik vind dat je het boek moet insturen voor AKO en andere prijzen.'

(Joris Devoogt, Oostende.)

Dat het boek vervolgens ook beschikbaar gemaakt werd, is dan weer helemaal de verdienste van Jo Clauwaert die het niet alleen illustreerde en vorm gaf, maar ook voor eigen rekening liet produceren. Wilt u het thuisbezorgd krijgen dan stort u 24,99 € op rekening van CDVProductions te De Pinte
Iban: BE06 0011 9550 7822
Bic: GEBABEBB
Wie meer wil weten vraagt het per mail aan cdvproductions@skynet.be.

CREVITS

IMPORT - EXPORT - ALLERLEI KETTINGEN EN KETTINGMATTEN
ANKERS - HERBRUIKBARE MATERIALEN - VISSERIJBENODIGDHEDEN
RUBBER BOLLEN EN RUBBER RINGEN

Marcus Gerardsstraat 12, 8380 Zeebrugge. Tel.: 050 54 48 33
Kotterstraat 42, 8380 Zeebrugge. Tel.: 050 54 45 85
Ankerstraat 20, 8400 Oostende. Gsm: 0475 30 39 87
Fax: 050 54 79 11
Telefoneren vanuit Nederland: +32 50 54 48 33

Maarten du Bois, een visverkoper met een missie

Maarten du Bois (°1959) is een merkwaardig man en een interessante visverkoper. Afkomstig uit Breskens heeft hij vandaag nog altijd de Nederlandse nationaliteit, maar zijn stek ligt al vele jaren in Vlaanderen waar hij o.m. zaakvoerder is van het Chef's secret, een Zeebrugse visgroothandel. Hij stelt er een tiental mensen tewerk. *'Na de middelbare studies volgde ik een korte studie pedagogiek om daarna fysiotherapie te gaan studeren in Vlissingen.'* Du Bois werd dus kinesist, maar daar bleef het niet bij. *'Het bloed kruipt echter waar het niet gaan kan en ik richtte omstreeks 1980 een eigen groothandel op in zeevis- en schaaldieren.'* De vis zit de familie inderdaad in het bloed. Beide grootvaders van Maarten waren al in de vis terug te vinden en ook zijn ouders stonden een levenlang in het beroep.

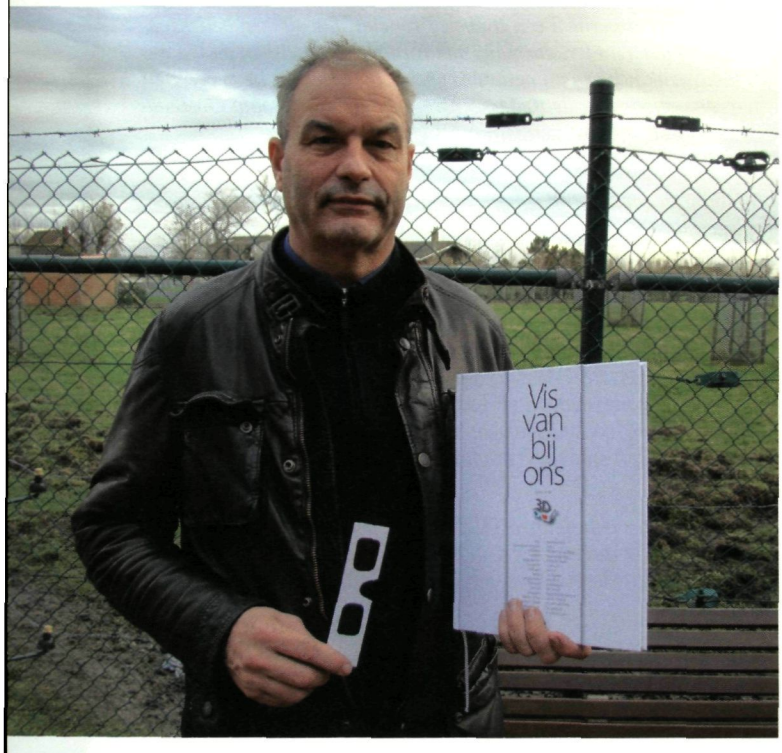

Relax

Bij Maarten is het niet anders uitgedraaid, of toch wel: *'Intussen bleef ik verder studeren en ik wisselde mijn activiteiten af met allerhande cursussen waaronder chakraleer, ayurveda en light-body.'* Het zijn termen die je niet gauw bij andere visverkopers zult weervinden. Ze hebben dan ook niets met de sector te maken, maar alles met de wereld van de relaxtherapieën, massages en sauna's. Maarten du Bois: *'Een aantal jaren geleden kwam ik in contact met een programma van Syntra West te Brugge voor de opleiding tot gezondheidsconsulent en aromatherapeut die ik met goed gevolg beëindigde. Ik bekwaamde mij verder in de aromatherapie.'* Al wat hierboven staat betekent niet dat Maarten du Bois een warhoofd uit de nevelige wereld van de New Age zou zijn. Hij is en blijft een ondernemer met een neus voor zaken: *'Het is in deze periode dat ik de Aromiser bedacht, een professioneel toestel voor het vernevelen van etherische oliën. Het toestel biedt vele instellingsmogelijkheden en heeft inmiddels zijn weg gevonden in ziekenhuizen, rust- en herstellingsoorden, apotheken, kinderdagverblijven…'* Uiteindelijk resulteerde alles in een eigen centrum voor een gezonde leefstijl dat hij in Lissewege oprichtte.

Visvakschool

Een bezige bij dus, maar laat het ons vooral maken deze man dat deze man een missie heeft, ook voor wat de vis betreft. *'We gaan ons sterk maken voor de oprichting van een visvakschool naar Nederlands voorbeeld, waar praktijk- en theorievakken hand in hand gaan.'* Hij heeft daartoe een voorstel ingediend bij de coördinator van As 4, het inmiddels in de sector welbekende subsidiekanaal van de Europese Commissie. *'Ons voorstel gaat verder dan de fileerschool van de VDAB in Oostende, waar één leerkracht kortlopende cursussen fileren geeft om mensen rap klaar te stomen voor de arbeidsmarkt. De school die ik beoog is ook ruimer dan het contact dat Fish2Know in Zeebrugge organiseert ten behoeve van leerlingen uit de koksscholen. Wat wij willen is dat de visverkoper een beoefenaar van een edel beroep wordt. Vis verkopen moet iets worden waar we trots op kunnen zijn. En daar hoort een omvattende opleiding bij.'*

Viskookboek

Alsof dat alles niet genoeg was, stelde hij in juli 2012 zijn eigen viskookboek voor, onder de weinig verhullende titel ***Vis van bij ons 1***. Publiceerde hij daarmee het zoveelste viskookboek op rij? Niet helemaal of zelfs helemaal niet. Hij schreef het boek voor koks, hobbykoks en leerlingen van de hotelscholen, maar ook hier zien we hoe innovatief du Bois is. Hij overtuigde vijftien chefs om hun recepten prijs te geven, hoogstandjes op basis van vis die door Vlaamse vissers gevangen wordt. Maarten du Bois voegt er uitvoerige informatie aan toe die van het boek ook voor de gewone consument aantrekkelijk maakt. Het resultaat is inderdaad een volwaardige gids die ons wegwijst maakt in de wereld van de (vis)restaurants. Bovendien wordt het boek met een leesbrilletje geleverd, want de foto's die het boek verluchten zijn driedimensionaal. Nooit eerder zag de zeewolf er in een kookboek zo vervaarlijk uit!

(fv)

'Vis van bij ons 1' van maarten du Bois kost 34,95 € en kan o.a. besteld via look@3dkookboek.be.

PETER HOLVOET-HANSSEN EN HVVB

De Pinte, 27 oktober 2012 *– ten kapershuize 'Den Eikel' van zee-en-bluesfotograaf/kunstenaar Jo Clauwaert werd het exclusiviteitscontract tussen Peter 'Antwerpen/Oostende' Holvoet-Hanssen en HvVB-uitgever Flor 'Amandine' Vandekerkhove verlengd en bekrachtigd met de nodige chocoladen dukaten; de Stads- en ZeePeter verzorgt ook de volgende drie jaar en drie maanden zijn rubriek 'Uit de bibliotheek van Neptunus', tevens krijgt HvVB voorrang om nieuwe HH-(zee)gedichten te publiceren* ***(foto JoC)***

DE DOLLE MOL

Liever dan in de school toefde ik op de golfbrekers voor de thermen. Krabben vangen wanneer de golfbreker bij ebbe zijn geheimen prijsgeeft. Praatje maken met zwijgzame kruiers die bij laag water garnalen slepen. Je kent ze wel, mannen in waadpakken die een net achter zich trekken van golfbreker tot golfbreker. Ze komen aan land en schudden er hun net uit op het strand. Garnalen, krabben, schelpen en kleine visjes. De kruier zeeft zijn garnalen en trekt weer in zee. Wat rest wordt genadeloos verorberd door horden krijsende meeuwen: één geeft het startschot met een schrille kreet en algauw is hij vergezeld van tientallen bekvechtende soortgenoten. Daar zal wel de kiem van liefde zij gelegd voor die grote plas me z'n geuren en z'n kleuren.
Ik schreef op 't strand met een aangespoelde tak m'n eerste verzen in het laagwaterzand.

De vloedlijn smaakt
Naar oestervocht als ik
papieren schelpen zoek
en flessen zonder boodschap
en achter mij in vensterglas
het land dat bang is
van het water.

Kun je het je voorstellen, een schoelje als ik, met een hekel aan school? Iedere dag opgesloten terwijl de zee buiten op en neer ging? Als Armand Pien storm voorspelde, stond ik 's nachts op om te kijken naar dat fantastische schouwspel van woeste schuimbekkende baren. Ik voelde mij zo verbonden met de elementen, verbonden met de vrijheid. En dan naar school! Huiswerk niet gemaakt, straf schrijven, veel strafstudie gekregen van al die genadeloze psychopaten met hun heilige missie.

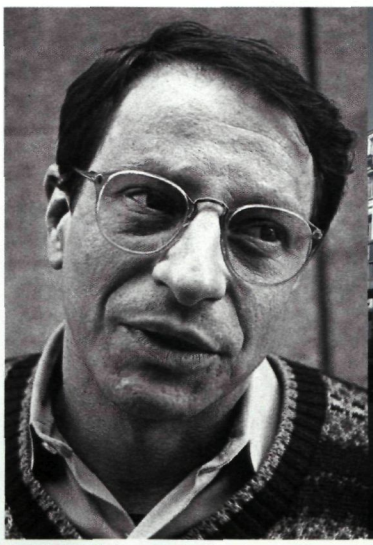

Frank De Crits

Johan Verminnen

Dan sta je daar met je A2-electronica. Werken als burger bij de zeemacht afdeling electronica. Weer gevangen en verveling troef. Gevlucht in een baan als verkoper van levensverzekeringen. Ha, twee jaar feest, dat kon niet blijven duren. Nog wat baantjes en dan plots vader: 'Ga je blijven *zwoatelen*?' Examen bij Belgacom en hopla naar Brussel.
'Brussel heeft me gered', zo zeg ik wel eens. Dat is wat overdreven, maar ik ben daar toch wel een grote jongen geworden. Ik was er, behalve met een schoolreis, nooit eerder geweest. Ik herinner mij m'n eerste dag nog goed. De trein spuwt in Brussel Centraal al die pendelaars richting perron. Slaven die na 20 jaar sporen enkel de weg kennen tussen het station en hun werk. Niet met deze jongen!
Als je te lang rond de kerktoren hebt vertoefd kun je wel even verwonderd zijn van een hectische stad: auto's, tempo, huidskleuren, Marokkanen, Turken, Oost-Europeanen, bedelaars die slapen op een stuk karton... Maar na twee jaar sprak ik al vloeiend Frans, iets wat de school nooit gelukt was.

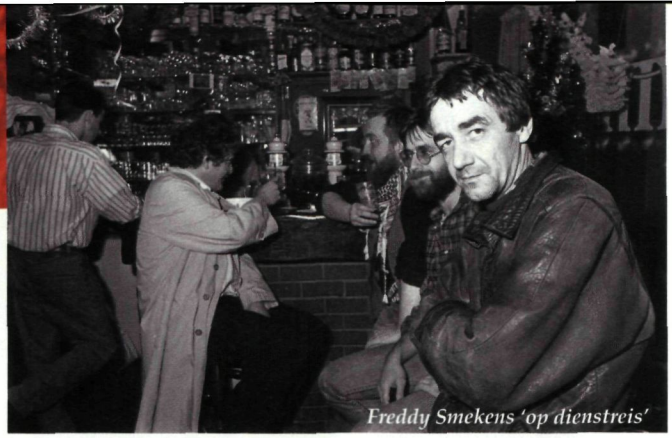

Freddy Smekens 'op dienstreis'

Regelmatig nam ik er een halve dag vakantie. Tijdens een Brusselse zwerftocht ontdekte ik de Dolle Mol, een Vlaams progressief café in de Spoormakersstraat, niet ver van de grote markt. Een typisch links café waar rock en blues werd gedraaid , maar ook chanson en musette, een anarchistisch bolwerkje. Zoals het hoort in dergelijke etablissementen: vuile wc's. Ik voelde me er als grote tegenstander van orde en tucht dadelijk thuis. Terwijl wij in Oostende star politiek correct zaten te wezen, ontdekte ik tijdens toogdiscussies toch wel wat meer nuance. Deze mensen hadden al wat ervaring met multiculturaliteit. Ik leerde er zielsgenoten leren kennen en mensen met veel dichterlijk talent: Herman J Claeys, Freddy Smeekens, Frank Decrits... Bovendien was Jan Bucquoy er, bekend als regisseur van 'Camping Cosmos', curator van het slipjesmuseum en met een fixatie op koning Boudewijn, wat hem niet zelden de woede van vaderlandslievende verenigingen op de hals haalde. Ooit organiseerde hij (met persvoorstelling en al) de onthoofding van Boudewijn. Dit gebeuren zou doorgaan op de Brusselse Grote Markt. Boudewijn was een pop en zijn zwaard een lange worst. In een stoet volgden wij Bucquoy. Hij haalde de markt niet, want hij werd opgepakt door de staatsveiligheid: twee kleerkasten in burger met een zonnebril trokken hem in een auto die met gierende banden wegreed. De volgende dag werd hij vrijgelaten. Ik voelde mij als een partizaan uit het maquis.

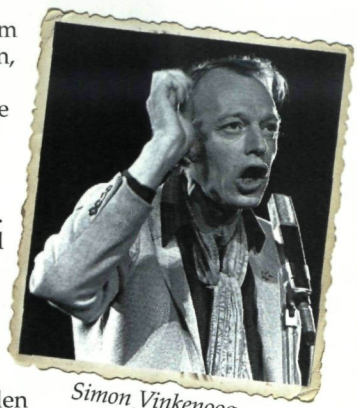

Simon Vinkenoog

Later haalde ik Fredje Smeekens en Frank Decrits naar Oostende. In die tijd waren de Paulusfeesten nog in de veilige, niet-commerciële handen van Iwein Scheer en zijn entourage. Ik organiseerde het poëziegedeelte. Die voordrachten gingen door in een aak in het dok. De poëzie werd gesmaakt, ook al had Fredje wat te veel gedronken. In volgende edities van de poëzie heb ik ook Brusselaar Geert Van Istendael en Amsterdammer Simon Vinkenoog (dankzij Iwein) kunnen strikken. Heerlijke tijden waren dat.
En dan trouwen en kindjes maken en dichterbij huis gaan werken. M'n liefde voor Brussel, beschreven door Van Istendael en bezongen door Verminnen, is gebleven. Toch is Oostende mijn thuis, de Oosteroever mijn biotoop. Wie na een dag Brussel Oostende binnenkomt kent de waarde van frisse lucht, de magie van het Ensorlicht, het mysterie van de rand van het land.

Jan Lamote • foto's: Jo C

PARKETVANDENBERGHE
massief : nieuw en renovatie
specialiteit : renovatie oude **VISGRAAT**parketten
ook **VERSE VIS**graat
8830 GITS • 0485/760 764
info@parketvandenberghe.be

HET MUZIKALE ANKER [18] 'LORD FRANKLIN'

Zoals elk eiland is de UK omringd door zee. Wie er leeft, kan nooit heel ver van de zee wonen. Nog geen 200 km. De beroemde song van **James Thomson** op muziek van **Thomas Arne** uit 1740, *'Rule, Britannia!'*, sloeg dan ook eerst en vooral op de Royal Navy, veel meer dan op de British Army (waarvan men zei dat het in een oorlog *'elke veldslag verloor, behalve de laatste!'*) Begonnen als onderdeel van een *'masque'* of *'masquerade'* (een gemaskerd toneel-, dans en muziekspel), t.g.v. de troonsbestijging van het Huis van Hannover in Engeland, schopte het lied het tot onofficieel volkslied van de Britten. *Britannia rules* intussen al lang niet meer de *waves*, maar de sporen van de zeevaart zijn terug te vinden in alle aspecten van de Britse cultuur (kwatongen zeggen: 'ontbreken van cultuur'), dus ook en vooral in de liederen van volkse afkomst. In het allereerste Anker hadden we het over *'Ashore'*, de meesterlijke cd van Grande Dame van de Britse folk, **June Tabor**, die daar met haar gebruikelijke zin voor detail en afwerking een aantal liederen over mens, zee en zeevaart presenteert.

Er is typisch 'maritieme folk'. Gekend is de *sea shanty* of *sea chant(e)y*. Zo benoemt men de werkliederen aan boord van schepen. Matrozen zongen ze om het werk te vergemakkelijken, zeker bij het uitvoeren van ritmische bewegingen. In de loop van de tijd is de definitie van een sea shanty wel iets breder geworden, maar in essentie waren het *work songs*. Het is een schitterende traditie die nog levendig is, hoewel de liederen hun oorspronkelijke functie natuurlijk al heel lang geleden zijn kwijtgespeeld: in de UK vindt men nog steeds veel koren die het repertoire omarmen. Ook bij onze noorderburen is het repertoire erg in trek, buiten kijf het gevolg van de lange zeemanstraditie: niet minder dan tweehonderd (!) gezelschappen zouden er zich naar verluidt mee inlaten. In ons land kennen we er twee, het **JaKL Shanty-koor** uit Leopoldsburg, zeker het oudste, en het **Shantykoor Blankenberge**. Er bestaat ook een **North Sea Folk & Shanty Festival** dat in mei zijn derde editie beleefde. Meestal zijn die koren uit Nederland, Duitsland en België aangesloten bij de **ISSA**, de **International Shanty And Seasong Association**. We komen op dit weinig gekende maar boeiende onderwerp nog uitgebreid terug, maar er zijn in de UK nog andere zeemansliederen ontstaan, dan wel als onderdeel van een andere traditie.

We denken aan de ***broadside (music).*** Zo'n ***broadside*** of ***broadsheet*** was een liedjestekst gedrukt op een goedkoop blaadje, soms met een illustratie erbij, in eenvoudige houtdruk en dus betaalbaar. Dat was nodig want ze voorzagen tussen de zestiende en negentiende eeuw de eenvoudige mensen van liederen, doorgaans ballades, en dat in Engeland, maar tevens in Ierland en Noord-Amerika. Ze werden verkocht door rondtrekkende verkopers, de *hawkers* of *chapmen* (daar komt dus de veel voorkomende achternaam 'Chapman' van!) Men schat dat in de piek van de populariteit der broadsides, rond 1660, er zo'n 400.000 per jaar werden verkocht in Engeland. Hun populariteit nam af met de opkomst van o.a. de dagbladen, die de belangrijke sociale functie van de berichtgeving overnamen. Er zijn daarom ook vergelijkingen met onze plakkaatliederen te maken. De traditie van de broadsides stierf uit in de negentiende eeuw, maar kort geleden werden we herinnerd aan het bestaan van één *broadside ballad* (ook *stall, vulgar* of *come all ye* genoemd) toen erg populair, maar tegelijk één der laatste: ***'Lady (Jane) Franklin's Lament'***, ook ***'Lord Franklin'*** en ***'The Sailor's Dream'*** geheten. En daar speelt de zee een grote rol, zij het in bevroren vorm.

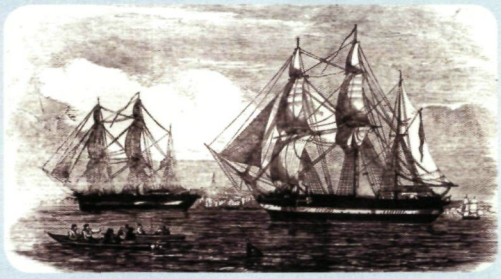

We werden hier via een omweg aan herinnerd. In 2004 stond op het Dranouter (toen nog Folk) Festival ***'Folkkwadratuur'***, een coverband die greep in het verleden van -toen nog uitsluitend- de folk. Dit project was ontsproten uit het brein van (vooral) saxofonist en klarinettist **Koen Garriau**. Intussen heeft dat tot ***'Living Roots'*** herdoopte ongeveer jaarlijkse evenement burgerrecht verworven (er was ook één ***'Living Hero'***, gewijd aan **Neil Young**, en in 2013-4 zal zo'n *'Living Hero'* rond **Tom Waits** lopen) De editie van dit jaar telde niet minder dan 25 concerten en het repertoire beslaat intussen, behalve folk, ook pop, rock, blues, soul, reggae en al wat deelnemende zangstemmen geselecteerd hebben, tot rap en kinderliedjes toe. Dit jaar waren die zangers **Gert Bettens, Raf Walschaerts, Tom Theuns** en **Brahim**. Dat kwartet stond garant voor schitterende harmonieën met op de achtergrond het goed gerodeerde orkest dat ook de vorige uitgave(n) opluisterde. De eerste concerten liepen blijkbaar stroef, maar dat kwam gaandeweg helemaal los en het laatste optreden in De Centrale in Gent was een waardige Grand Finale.

Ongetwijfeld is Tom Theuns (**Ambrozijn, Think Of One, Aurélia, Tom & The Ladies** en zo veel andere groepen) degene die aan *'Lady Franklin's Lament'* gedacht heeft. Een grappige dialoog van Theuns met de 'grootste' Walschaerts (broer van **Raf** van **Kommil Foo**) deed het verhaal uit de doeken, waarna een deel van het gehele gezelschap het lied bracht, onderstreept door de *ambient ('atmosferische'?)* gitaarpartij van Gert Bettens (**K's Choice**) Die versie vindt u niet op YouTube. Daar vindt u van Living Roots 2012 enkel een live-sessie van Radio 1 met de vier zangers die akoestisch *'While My Guitar Gently Weeps'* van **The Beatles** (eigenlijk **George Harrison**) zingen (http://www.youtube.com/watch?v=Bs8hqwrNcwI) Maar *'Lord Franklin'* staat er in niet minder dan 32 clips op, meest van Britse folkartiesten. **Luka Bloom** (http://www.youtube.com/watch?v=2oTFd6Iywyg&feature=related) en **Martin Carthy** (http://www.youtube.com/watch?v=-2fzKPy8dWo) zijn er daar twee van.

Het verhaal is boeiend genoeg voor een film of TV serie... **Sir John Franklin** was een verdienstelijke hoge officier *(rear-admiral)* van de Royal Navy. Hij diende lang in Van Diemen's Land (dat we beter kennen als Tasmanië, eiland onder Australië) maar was ook een bekend poolreiziger. Hij had er al drie expedities aan de Noordpool opzitten toen hij op 19 mei 1845 vertrok voor nog een tocht. Niet zomaar eentje: de bedoeling was om het laatste deel van de ***'northwest passage'***, de *'noordwestelijke doorvaartroute'* in kaart te brengen, allicht in de hoop en de verwachting om via een kortere route de Aziatische wingewesten te bereiken, de achterliggende economische drijfveer van vele ontdekkingsreizen. De vloot was daarvoor geschikt: twee stevige schepen uitgerust met de nieuwste snufjes van die tijd (**HMS Erebus** en **HMS Terror**) stonden onder degelijke leiding, met Franklin als de ervaren admiraal. Er was provisie voor drie jaar en er was zelfs een modern waterzuiveringsinstallatie. Maar daar liep het al mis, zo heeft men veel later vastgesteld: de conserven waren volgens een nieuwe methode geproduceerd, in wezen een goede methode, maar omdat er te weinig tijd was, werd dit werk slordig uitgevoerd. Ook de pijpen van de het zuiveringssysteem bevatten veel te veel lood, één van de vele mogelijke doodsoorzaken.

De laatste 'live' melding van de schepen dateert van 26 juli 1845 als een walvisvaarder hen spot in de Baffin baai. Dan wordt er niets meer gehoord, wat niet abnormaal was

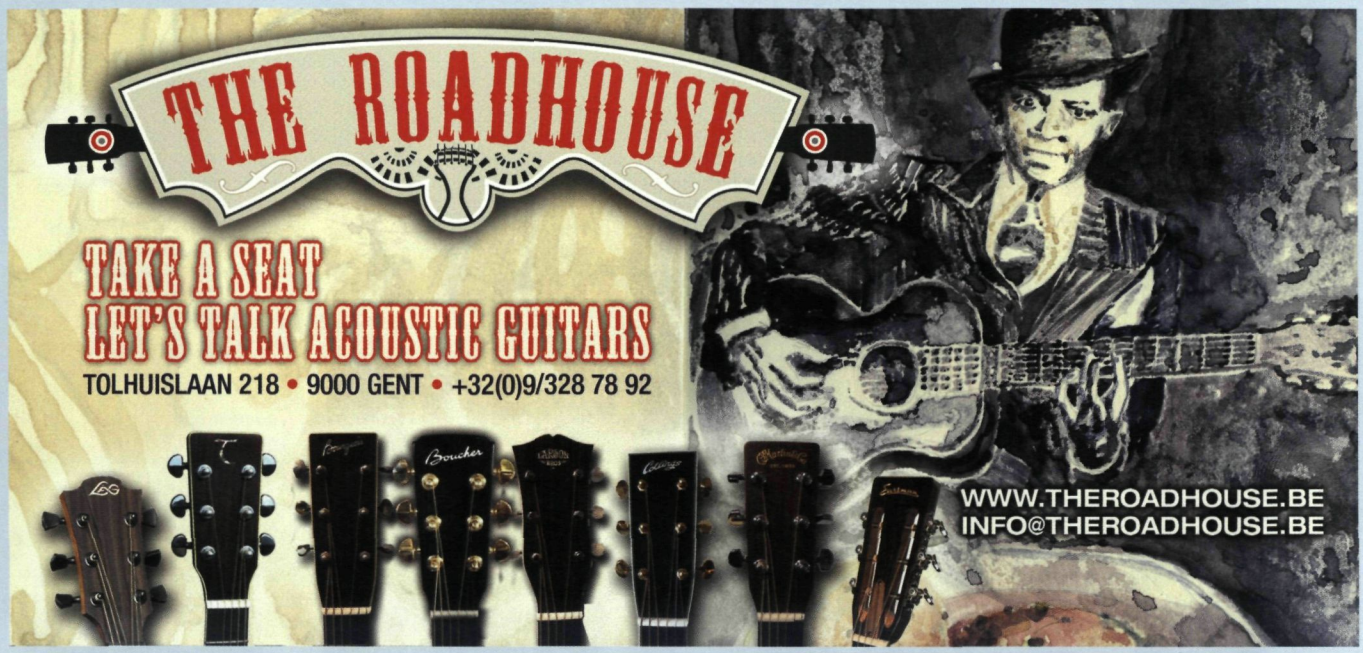

in die tijd. Maar twee jaar later is Lady Jane Franklin toch wel ongerust en spoort de Royal Navy om 'iets' te doen. Men wachtte nog een jaar vooraleer de zeemacht de eerste van vele zoektochten organiseerde. Er werd ten slotte zelfs een fikse beloning uitgeloofd voor wie meer te weten kon komen (het lied spreekt zelfs van tienduizend pond!) Pas in 1854 begon men een zicht te krijgen op het drama, via het getuigenis van Inuit (Eskimo) jagers. De schepen waren vastgeraakt in het ijs, de bemanning had getracht te ontvluchten, en uiteindelijk was er zelfs sprake van kannibalisme. Dat laatste leidde tot een heftige reactie van woede en ongeloof in het Victoriaanse Engeland. Een woeste Lady Franklin organiseerde niet minder dan nog eens vijfentwintig zoekacties, maar dat leverde verder niets op.

Intussen weten we dat Franklin zou gestorven zijn op 11 juni 1847, maar zijn graf werd nooit gevonden. Herhaaldelijk modern onderzoek heeft meer duidelijkheid geschapen in de omstandigheden waarin uiteindelijk alle 129 expeditieleden hun einde vonden. Het ziet ernaar uit dat het verhaal van de Inuit dicht bij de waarheid zit, dat de expeditie klem kwam te zitten in de **Victoria Strait**, één schip verpletterd werd door het ijs, dat het merendeel van de bemanningsleden getracht had Canada te bereiken in een hopeloze dodentocht, dat een handvol overlevers in de andere boot gebleven waren, enzovoort, maar dat leest men best op het net. Feit is dat het drama inspiratie genoeg bood voor een *broadside ballad*, mogelijk al verspreid in 1852... Men fluistert dat ze zelfs door **Jane Griffin**, alias Lady Franklin, zelve werd geschreven... De muziek gaat terug op een oude Ierse melodie *('Cailín Óg a Stór')* die **Bob Dylan** trouwens ook gebruikte voor zijn ***'Bob Dylan's Dream'*** (LP *'The Freewheelin' Bob Dylan'* uit 1963)... Niet toevallig want de tekst van die Dylansong speelde ook leentjebuur bij *'Lord Franklin'*!

Het einde van het lied is in al zijn soberheid een ontroerende ode aan de liefde: *'Het lot van Franklin kent niemand, geen tong die het vertellen kan, Franklin trekt alleen met zijn bemanning rond en nu doet mijn last (verdriet) me pijn. Voor mijn sinds lang verdwaalde Franklin zou ik de zee oversteken. Ik zou zo tienduizend pond schenken om te vernemen of mijn Franklin nog leeft op deze aarde...'*

Antoine Légat

Volledige tekst: *'We were homeward bound one night on the deep / Swinging in my hammock I fell asleep / I dreamed a dream and I thought it true / Concerning Franklin and his gallant crew / With a hundred seamen he sailed away / To the frozen ocean in the month of May / To seek a passage around the pole / Where we poor sailors do sometimes go. / Through cruel hardships they vainly strove / Their ships on mountains of ice were drove / Only the Eskimo with his skin canoe / Was the only one that ever came through / In Baffin's Bay where the whale fish blow / The fate of Franklin no man may know / The fate of Franklin no tongue can tell / Lord Franklin alone with his sailors do dwell / And now my burden it gives me pain / For my long-lost Franklin I would cross the main / Ten thousand pounds I would freely give / To know on earth, that my Franklin do live.*
Alternatief einde: *To know Lord Franklin and where he is)'*

BUDDY'S GOLD

AANKOOP GOUD

AALST
LOUIS D'HAESELEERSTRAAT 4
9300 AALST
0484 20 20 71
OPEN: DIN - ZAT VAN 10U - 12U
EN 13U30 - 18U
GESLOTEN: ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

BRUGGE
DWEERSTRAAT 8
8000 BRUGGE
050 34 02 28
OPEN: MAAN - ZAT VAN 10U - 12U
EN 13U30 - 18U
GESLOTEN: ZON - EN FEESTDAGEN

OOSTENDE
VAN ISEGHEMLAAN 72
8400 OOSTENDE
059 50 67 29
OPEN: DIN - ZAT VAN 10U - 12U30
EN 14U - 18U
GESLOTEN: ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

LOKEREN
MARKT 63
9160 LOKEREN
0486 92 66 30
OPEN: DIN - VRIJ VAN 10U - 12U
EN 14U - 18U
GESLOTEN: ZAT - ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

GRATIS PRIJSOFFERTE
GOUD ◆ DIAMANT ◆ ZILVER
DIRECTE BETALING
ANTIEKE JUWELEN

BUDDYSGOLD@HOTMAIL.COM
WWW.BUDDYSGOLD.COM

BOEKEN

FRANK NEYTS

Nederlandse koopvaardijschepen in beeld

In de reeks 'Nederlandse koopvaardijschepen in beeld' (een uitgave van Uitgeverij De Alk) worden aan de hand van het mooiste fotomateriaal de schepen die vanaf 1945 deel uitmaakten van de vloten van de Nederlandse rederijen voor het voetlicht gebracht. De vaak nostalgische beelden, voorzien van een toelichting, worden voorafgegaan door een korte beschrijving van de rederijen, waarvan de schepen in het boekje worden getoond.
Recent verschenen in de reeks twee nieuwe uitgaven: de delen 11 en 12, respectievelijk "Kleine Handelsvaart (3)" en "VNS".
Deel 11, "Klein Handelsvaart (3)" brengt de naoorlogse schepen in beeld van de families Beck alsmede van de oprichters van het Scheepvaartkantoor Groningen, de families Schuur en Tammes. Heden ten dage zijn hun namen niet meer verbonden met nog varende schepen, hoewel het door leden van laatstgenoemde families opgerichte scheepvaartbedrijf, thans onder de naam Seatrade, is uitgegroeid tot het grootste koelvaartbedrijf ter wereld.
Ook twee namen uit de Delfzijlster scheepvaart, De Boer en Engelsman, waren verbonden met de turfvaart en later de kustvaart. Hun naoorlogse coasters zijn eveneens opgenomen.
Deel 12, "VNS" (Vereenigde Nederlandsche Scheepvaartmaatschappij) betreft een speciale uitgave binnen de reeks. VNS ontstond in 1920 als een uniek samenwerkingsverband van de acht grootste Nederlandse rederijen. Mede door het uitgestrekte vaargebied groeide de VNS uit tot een rederij met (in 1960) bijna 70 grote vracht- en vracht-/passagiersschepen in exploitatie, waarvan 45 in eigendom.

"Nederlandse koopvaardijschepen in beeld. Kleine Handelsvaart (3)" (ISBN 978-906013-354-5) en "Nederlandse koopvaardijschepen in beeld. VNS" (ISBN 978-906013-355-2) werden als hardback uitgegeven en tellen respectievelijk 120 en 168 pagina's. De eerste titel kost 19.90 euro, de tweede 24,90 euro. Aankopen kan via de boekhandel. In België worden de boeken verdeeld door Agora Uitgeverscentrum, Aalst/Erembodegem. Tel. 053/76.72.26, Fax 053/78.26.91, E-mail: info@agorabooks.com.

De hemel aflezen

Bij Adlard Coles Nautical verscheen "Instant Weather Forecasting", geschreven door Alan Watts.
"Instant Weather Forecasting" bleef een niet aflatende bestseller sinds het veertig jaar geleden voor het eerst verscheen. Een brilliant concept; het succesverhaal is gebaseerd op vierentwintig kleurenfoto's van wolkformaties met bijhorende verklarende tekst die de lezer toelaat de hemel 'af te lezen', hieruit tips af te leiden en het weer te voorspellen.
Met een herziene en geactualiseerde tekst, samen met nieuwe kleurenfoto's en diagrammen, zal dit 'juweel van een boekje' van onschatbare waarde zijn voor iedereen die deelneemt aan buitenactiviteiten, van tuinieren, wandelen, vliegen, zeilen tot vissen.
Auteur Alan Watts, ooit een beroepsmeteoroloog, heeft zich toegelegd op het bestuderen van veranderingen in het windpatroon en de korte termijn gevolgen ervan op het weer. Dit, samen met zijn enthousiasme voor zeilen, liet hem toe mensen te helpen weersvoorspellingen te doen aan de hand van wat de hemel en de wolken te vertellen hebben.

"Instant Weather Forecasting" (ISBN 9781408137093) telt 64 pagina's. Het boek kost £7.99. Bestellen kan via de boekhandel, of rechtstreeks bij de uitgeverij Adlard Coles Nautical, 36 Soho Square, London W1D 3QY,UK. Tel. +44(0)20.7758.0284, Fax +44(0)20.7758.0222. www.adlardcoles.com.

Het leven zoals het was

Bij Seafarer Books verscheen "Voices from the bridge. Recollections of Members of the Honourable Company of Master Mariners" geschreven door David Smith en John Johnson-Allen, met voorwoord door HRH the Princess Royal.
Het boek biedt de lezer een verzameling van herinneringen en ervaringen van Britse Master Mariners vanaf eind jaren dertig tot de jaren tachtig van de vorige eeuw. Het boek is de neerslag van zo'n vijftig interviews, een unieke opname van een manier van leven dat nu voor goed is verdwenen en tot het maritieme erfgoed behoort. Het boek biedt dan ook een zeldzaam beeld van hoe het leven destijds aan boord van de Britse koopvaardij werd beleefd.
Een aanrader!

"Voices from the bridge" (ISBN 978-1-906266-16-5) telt 244 pagina's en werd als softback uitgegeven. Het boek kost £14.95 euro. Aankopen kan via de boekhandel of rechtstreeks bij de uitgeverij Seafarer Books, 102 Redwald Road, Rendlesham, Woodbridge, Suffolk IP12 2TE, England. Tel. +44(0)1394.420789, Fax +44(0)1394.461314, info@seafarerbooks.com, www.seafarerbooks.com.

Vlaamse & Brabantse binnenschepen

Het Belgische Provinciebestuur Oost-Vlaanderen gaf een zeer interessant boek uit onder de titel "Vlaamse & Brabantse binnenschepen uit de 18e & 19e eeuw. Vergeten vaktaal en oude constructies". Het werd geschreven door Maurice Kaak. Maurice Kaak is een alom bekende autoriteit op het vlak van varend erfgoed. Hij was jarenlang restaurateur van de historische scheepscollectie van het Nationaal Scheepvaartmuseum Antwerpen en hij stichtte in het begin van de jaren 1990 op de Scheepswerven Baasrode een modelbouwklas, die sindsdien unieke museumstukken voortbrengt. In dit rijkelijk geïllustreerde boek reconstrueert hij tot in de kleinste details negen schepen, die van het einde van de 18de eeuw tot diep in de 19de eeuw in Baasrode werden gebouwd. Hij dringt daarbij ook door tot de vergeten vaktaal van de scheepsbouwers uit die tijd. Dit boek is een naslagwerk voor al wie geïnteresseerd is in het varend erfgoed in de Nederlanden.

"Vlaamse & Brabantse binnenschepen uit de 18e en 19e eeuw" (ISBN 9789074311717) werd als hardback uitgegeven en telt 300 pagina's. Deze publicatie kost 30 euro (exclusief 2,85 euro portkosten) en is te verkrijgen bij het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, P.A.C. Het Zuid, W.Wilsonplein 2, te B 9000 Gent, België (www.oost-vlaanderen.be). U kan ook een mailtje sturen aan hilde.de.mulder@oost-vlaanderen.be of telefonisch bestellen op het nummer +32(0)9/267.72.71.

Memoires

Bij Seafarer Books verscheen dit voorjaar "Drink up and be a man. Memoires of a steward and engine-room hand" geschreven door John J. Mahon.
In armoede in Ierland geboren in de jaren veertig, is John J. Mahon nog geen anderhalve meter groot. Hij trok op zeventienjarige leeftijd de zee op als steward aan boord van een paasagiersschip, later deed hij op verschillende schepen dienst als 'donkeyman', smeerder en machinekamer-hulpje. Gedurende zijn twintig jaar op zee overkwam hij zijn minderwaardigheidsgevoel maar niet het verlangen naar alcohol, tot hij een baan vond aan land.
Dat is het waar gebeurde verhaal van een mans overwinning op alles wat tegen ging, een levendig portret van het leven in Ierland, Londen en op zee.
Het verhaal neemt de lezer mee voor menig uur boeiend maritiem leesplezier.

"Drink up and be a man" (ISBN 978-1-906266-19-6) telt 392 pagina's en werd als softback uitgegeven. Het boek kost £9.95 euro + 2.05 euro PP. Aankopen kan via de boekhandel of rechtstreeks bij de uitgeverij Seafarer Books, 102 Redwald Road, Rendlesham, Woodbridge, Suffolk IP12 2TE, England. Tel. +44(0)1394.420789, Fax +44(0)1394.461314, e-mail info@seafarer-books.com, website www.seafarerbooks.com.

B.V.B.A. S & S

Jofra Shipping & Trading

Postbus 51 • B - 9060 Zelzate

Tel: +32 (0) 9 361 00 04 • Fax: +32 (0) 9 360 60 04
GSM: +32 (0) 477 952 450
E-mail: jofra.jan@gmail.com
Web: www.bvba-sens-jofra.be

- **Aan- en verkoop van alle visserijschepen**
- **Aan- en verkoop van alle motoren / koppelingen**
- **Alle toeleveringen / reparaties**
- **Inbouw van alle merken motoren en koppelingen**
- **Tevens uw adres voor al uw sloop- en saneringsschepen**

Een verdwenen ambacht in West-Vlaanderen

Het werk in de visverwerkende industrie

Rudy De Clerck schreef een boek over de visverwerkende industrie in de periode 1880-1930 in West-Vlaanderen. Een boeiend tijdsdocument.

Honderden West-Vlamingen vonden eind 19de eeuw, begin twintigste eeuw (zwaar) werk in de vele familiaal gerunde visverwerkende bedrijfjes langs de kust en in Brugge. *'Toen waren er nog geen afgebakende industrieterreinen. Die ambachtelijke firma's waren dus meestal te vinden in de al drukbevolkte arbeiderswijken. Zo waren er in de Brugse Carmerstraat alleen al een vijftal rokerijen'*, zegt de auteur. 'Natuurlijk mocht een ondernemer z'n rokerij niet zo maar opstarten. Eerst richtte hij schriftelijk z'n aanvraag en de bouwplannen aan de burgemeester, die de omwonenden, in een straal van 100 meter, om advies vroeg. Uiteindelijk was het de Bestendige Deputatie die de aanvraag al of niet definitief goedkeurde.'

Gemak en ongemak

Rudy De Clerck: *'De grootste bezwaren van die omwonenden waren reuk- en rookhinder, brandgevaar, waardevermindering van de huizen en vervuiling van het drinkwater. Er werd vooral 's nachts gerookt en in de winterperiode, het seizoen waarin de sprot en haring werd aangevoerd. Omdat de mannen meestal rechtstreeks bij de visserij betrokken waren, vinden we aan de kust hoofdzakelijk vrouwen en kinderen vanaf 10 à 12 jaar die in die sector werkten. Alleen de baas en de rookmeester waren volwassen mannen. Kinderarbeid dus, maar die bedrijven zorgden ook voor een inkomen in die verpauperde wijken en vis hoorde ook tot de dagelijkse basisvoeding in de lagere lagen van de bevolking.'*

Levertraan

Naast de visrokerijen en –drogerijen waren er twee grote conservenbedrijven voor sprot: één in Oostende en één in Nieuwpoort. Verder was er een éénmansbedrijfje voor de productie van levertraan in Raversijde bij Oostende. *'Die traan werd gewonnen uit de lever van kabeljauw en vooral als medicament gebruikt. Veel kinderen van mijn generatie proeven nog altijd de erg vieze smaak van dit kleverig goedje dat ons vooral in de winterperiode moest aansterken. Uiteindelijk heeft de traanproducent z'n activiteiten moeten staken vooral omdat z'n bedrijfje te storend werkte. Dat vond toch diens naaste buur, koning Leopold II, die een paar honderd meter verder zijn chalets in de duinen had!'*

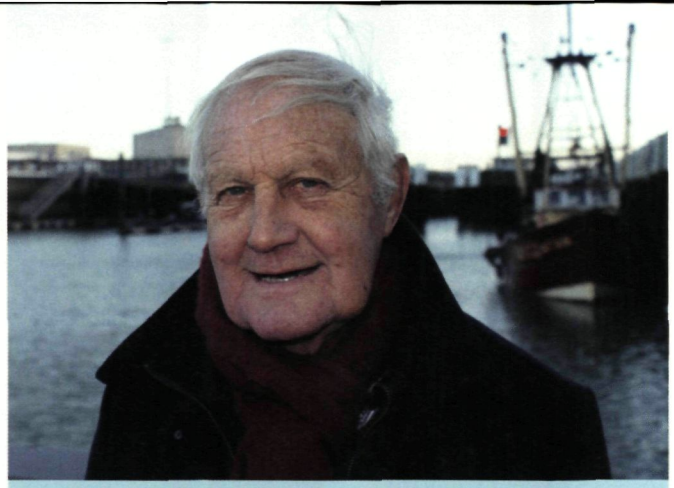

Rudy De Clerck werd in 1939 in Brugge geboren. Hij is gehuwd en woont in Oostende. In 1964 studeerde hij af aan de Gentse universiteit als ingenieur Scheikunde en Landbouwindustrieën. Promoveerde tot doctor in de landbouwkundige wetenschappen aan de universiteit van Madrid met 'sobresaliente cum laude'.
Werd in het Rijksstation voor Zeevisserij (nu: Instituut voor Landbouw en Visserij, ILVO) achtereenvolgens assistent, werkleider en hoofd van het Departement voor Zeevisserij. Was leider van meerdere internationale visserijcampagnes, gastprofessor aan de VUB en UG. Auteur van meer dan 130 wetenschappelijke publicaties. (foto ml)

Diepvries

Tijdens het interbellum verdwenen al die bedrijfjes uit het stedelijk landschap. *'Vooral omdat andere, meer hygiënische en voor de omgeving minder hinderlijke conserveringsmethodes het licht zagen, vooral in de sector van de diepvriesproducten.'*
Bleven er dan geen materiële relicten, zoals gebouwen of schoorstenen, bewaard? 'Weinig of geen. En de meeste drogerijen en rokerijen stierven een zachte dood. In Brugge bleef Appetit nog een paar decennia actief. Alleen Alloo in Brugge evolueerde tot een serieuze KMO en in Oostende bleef alleen Boels nog lange jaren actief.'

Marc Loy

***'De West-Vlaamse visverwerkende industrie in de periode 1880-1930'** van Rudy De Clerck is een uitgave van de Vrienden van het Nationaal Visserijmuseum in Oostduinkerke. Het boek kost 15 euro. Het wordt verkocht in de museumshop van NAVIGO in Oostduinkerke en het Stadsmuseum in Oostende.*

GIJ DIE DIT BLAD IN DE KRANTENWINKEL KOOPT

Neem vandaag nog een abonnement en schrijf 30 euro (*) over op rekening 384-0596581-18 van Het Visserijblad.
U krijgt dan een jaar lang HVB bij u thuis in de bus bezorgd.
(*) Tarief voor abonnementen in België. Voor het buitenland, zie colofon.

NEEM TOCH 'N ABONNEMENT

Marnix Verleene vaart op de O 316 Aegir.
Voor ons houdt hij een dagboek bij.

Vissersdagboek

25/10. — Goed gevist met mooi weer. 06.30: tijdens het winden breekt de as van de geleider van de bakboordlier. Da's een ernstig probleem. Het kost de motorist acht uur tijd en veel improvisatie om ons in staat te stellen de slee manueel te bedienen. Maar we moeten deze reis toch niet afbreken en we blijven, zoals gepland, ons richten op de woensdagmarkt.

28/10. — Er wordt een zware driedaagse storm voorspeld. We beslissen om enkele dagen naar huis te gaan.

30/10 om 23.00. — Thuis.

3/11 om 20.30 — We zijn weer buiten. Zonder lichtmatroos. We dachten eventjes een witte raaf gevonden te hebben. Het bleek een speelvogel te zijn.

10/11. 20.00 — Winden voor de laatste sleep. Met een mooie vangst naar binnen. Onze koelwagen staat voor een derde vol met houten haspels en een ijzeren constructie die terug naar België moeten. Ze hebben het ons weer gelapt. Dat wordt stapelen. Kisten van 40 kilo, acht hoog!

11/11. 06.30 — Klaar. Kop koffie en enkele uurtjes plat. Ik kan niet slapen door een van pijn brandende rechterhand. Om 19.30 liggen we alweer aan het net. Briezerig weer.

15/11. — Mooi weer en een goede visserij. Tijdens de donkere slepen jagen dolfijnen op de kleine visjes die door de dekverlichting naar het oppervlak gelokt worden. We zitten pas aan tafel voor het middageten als de Langen ons komt porren. Winden. Er blijkt iets verkeerd aan de hand te zijn met de boel. En in de stuurboordkuil zit een twee ton zware steen, een plomper zoals ze in de oosthoek zeggen. Gelukkig is er aan het net geen schade.

18/11. — Zware storm.

19/11 om 16.00 — Gestopt met vissen en naar binnen. Alweer een mooie vangst, maar zonder kabeljauw. We hebben 11 ton quota gekregen en ze zitten er niet meer. Zoals verwacht.

20/11. — De reservestukken voor de geleider van de lier zijn gearriveerd en gemonteerd. Eindelijk zijn we van het zware extra werk verlost.

21/11. — Helaas goedkoop moeten verkopen op de visveiling. Alweer een teleurstellend resultaat. De onzichtbare hand van het marktmechanisme is ons niet goed gezind.

24/11. — Breinstormen in de Vissersbent. [NvdR: de Vissersbent is een denktank die visser Marnix Verleene in de sector animeert.]

28/11. — We beginnen met de grote werken. Morgen gaan we naar huis. Eindelijk komt er een eind aan dit laatste ellendige ritje. Tussen stijve bries en zware storm hebben we toch een mooie vangst bijeengevist. Deze keer speculeren we niet over de verwachte besomming.

29/11. — We geven het schip in handen van de walkapitein en trekken met het busje naar huis.

5/12. — Vergadering van de Vissersbent met de vzw Oostendse Oosteroever.

6/12 13.00 — Het busje vertrekt. Er bestaat een kans dat er nu een scheepsjongen mee in zee gaat.

BRIEF UIT HET BINNENLAND

NIEUWJAARSWENSEN

Krijgt U ook zoveel Nieuwjaarswensen, beste lezer? Op facebook? Via kaartjes? Mails?

Ik heb heimwee naar de kaartjes van toen? Met veel sneeuw er op, groene bomen, huisjes, lichtjes. Verklaar me nu gek, maar ik heb dit jaar ook voor 't eerst een kerstboom gezet, een echte levendige, met glazen bollen en lichtjes. Eigenlijk wou ik er ook nog een kerststal onder. Dat gaf wat discussie met m'n lief: een katholiek symbool, dus weg ermee. Enfin, dacht ik, laat Jezus en co er uit en je hebt een soort van dierenstalletje toch? De eerste zoo ter wereld? Jurassic Park? Het mocht niet baten.

Kaartjes krijg ik vooral van mensen van wie ik ze niet wil. Intercommunales allerhande, officiële instellingen… Ik ben lid van de gemeenteraad in Herzele en dan krijg je zo dingen. Ik laat ze onbeantwoord en vindt de energie niet om te schrijven: "Ik zie U niet teveel goeds doen en kan U dan ook niet teveel goeds wensen" In het verleden kreeg ik van Electrabel en andere leden van die bende ook nog agendaatjes, balpennen en zo. Die stuurde ik consequent terug. Haja, de verbruiker doen betalen om mij een agenda op te sturen, dat is er toch over?

Mails en facebook-berichten beantwoord ik af en toe, als ze origineel zijn. Berichtjes als 'Laat ons ook in 2013 vrienden blijven', vind ik nogal *plattekes*. Het heeft iets onheilspellends. Het klinkt als: 'Ik ga je volgend jaar iets verschrikkelijks aandoen, maar blijf toch maar m'n vriendje.' Vindt U ook niet? Ook woorden zoals veel geluk, een goede gezondheid en co kunnen me niet direct overtuigen. 'Alles wat je graag hebt' zegt me al méér, dat doet tenminste mijn fantasie op hol slaan!

Ik hou wel van de lichtjes tijdens die eindejaardagen. De donkerte werkt soms op 't gemoed, dus wat licht tegen de hersenpan houden kan schelen. De Denderstreek ziet na de strapatsen van Vlaams Belangers en ex-Vlaams Belangers in Ninove, Aalst en Denderleeuw al zwart genoeg.

Ik weet niet hoe het bij jullie zit, maar het einde van het jaar wordt hier ook al iets geciviliseerder gevierd dan twee tot drie jaar geleden: toen had men nog de neiging om collectief de kerstman op te hangen. Letterlijk dan, met een koord rond de nek hingen ze overal te bungelen, als uitgemergelde kadavers. Aan muren, schouwen, dakgoten. In allerhande formaten. De helft van de bevolking vertrok toen (zoals meestal) van het verkeerde idee: de kerstman kruipt niet door de schouw. Sinterklaas wel. Klaas moest niet hangen. De kerstman wél. Makaber volkje, Cimétière Sous La Lune, zei de Franse auteur Georges Bernanos.

Het deed mij denken aan de jaren dertig, een overweging die ik blijkbaar iets eerder maakte dan koning Albert. Voor alle duidelijkheid: ik ben een volbloed republikein die vindt dat macht niet via afstamming doorgegeven wordt, maar deze keer vindt ik den Albert echt wel sympathiek. Dat N-VA en VB daar op reageren én vinden dat een koning niet mag verwijzen naar de jaren dertig, is toch teken dat ze zelf het (bruin)hemdje een beetje aantrekken? Anders voel je je toch niet aangesproken?

Al bij al valt deze kerst nog mee, voor mij toch. Morgen even een scan laten nemen van een knie die medewerking weigert en het begin van de aftakeling vasthouden in het geheugen!

Ook bij de vissers zit er wat beweging: de quota zouden nu wetenschappelijk vastgelegd worden én de bijvangst moet aan land komen. Luc Louagie, zei me tijdens de opnames van Fish & Run: "Afschaffen, die quota, beperk het aantal dagen op zee." Ik vond dat nog zo gek niet. En U?

Ik wens U allen een vissig en vettig 2013, beste lezer: mogen diegenen die het goed hebben het wat minder goed hebben en diegenen die het slecht hebben vele beter!

Filip De Bodt

De film Fish and Run is nog altijd te verkrijgen. Schrijf 12 € (verzending in) over op reknr. BE40 0016 3236 1163 van Climaxi Groenlaan 39 Herzele. Wie meer info wenst, neemt contact op met ***filip.de.bodt@skynet.be.***

Recuperatiebedrijf Willems nv

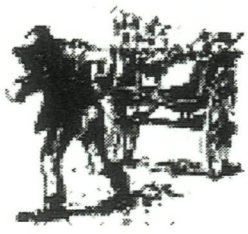

- *Nieuw ijzer*
- Containerdienst
- Oude metalen
- Afvalcontainers

059/ 27 89 61
Snaaskerke

www.nvwillems.com
info@nvwillems.be

Een interview met

Dolf de Zeewolf

HvVB: Welkom Dolf.
DOLF: Aangenaam.
HvVB: Wist je dat ik nostalgisch word bij de aanblik van een van jullie soort?
DOLF: Neen, dat wist ik niet. Hoe komt dat dan wel?
HvVB: Toen ik als scheepsjongen begon te varen zaten we bijna het hele jaar op d' Oost en daar zag ik veel zeewolven, vandaar. 't Heeft met jeugdsentiment te maken. Als ik dan een grote zeewolf moest gutten was dat een hele operatie. Jullie grote bijtgrage tanden leerden me erg voorzichtig te zijn bij 't gutten.
DOLF: Haha, we bijten inderdaad graag dingen stuk. Wij moeten ook eten hé. En lekkere dingen zitten blijkbaar altijd in een harde verpakking.
HvVB: Destijds in de Noorse Zone stonden we zelfs in een mandje om onze laarzen, en vooral de voeten in die laarzen, te beschermen. Mochten een zeewolf uit de kluts ons te grazen nemen dan moesten we nieuwe laarzen aantrekken, en misschien ook enkele tenen missen.
DOLF: (grijnzend) Kijk hier eens, dit is een foto van m'n living, waar wat veroveringen van me hangen.
HvVB: Een foto zeg je? Dat lijkt me wel heel bij het haar getrokken, een vis met fototoestel.
DOLF: Ach manneke, stel je daar niet teveel vragen bij. Weet alleen maar dat de zee nog veel geheimen te onthullen heeft.
HvVB: Ah Dolf, voor grote onthullingen moet je bij ons zijn. Vertel eens wat over die veroveringen.
DOLF: Wel, die laars daar is van iemand die liever niet in een mandje stond. En dat anker ginder stamt nog uit m'n jeugd. Jong als we waren deden we niets liever dan het onmogelijke mogelijk maken. Die teelbal daar links op de foto is van een beginneling die me niet goed vasthield bij het gutten. Haha, wild kronkelend kon ik z'n kindergeld halveren. Gelukkig kon ik achteraf ook nog ontsnappen via de stortkoker.
HvVB: Slik! Gelukkig was ik dat niet. Proefondervindelijk testten we vroeger wel 's hoe hard jullie kunnen bijten. Een wulk werd moeiteloos verbrijzeld tussen die gevaarlijke bijters van jullie.
DOLF: Ja, lekkere amuse is dat, zo'n wulk.
HvVB: Zelf zijn jullie ook lekker hoor. Al tijdens de eerste sleep gooi ik een paar exemplaren aan de kant om zelf te eten.
DOLF: Amai, zo'n dure vis opeten. Mag dat dan van de schipper en de baas?
HvVB: De baas is om te beginnen niet mee en de schipper, die natuurlijk ook de baas is, is echt niet zo kleingeestig dat hij denkt een mooiere besomming te maken met dat paar zeewolven. We profiteren er ook niet van hé. Het zou trouwens wel heel straf zijn moest ons verboden worden om aan boord vis te eten. Waar zijn we dan mee bezig?
DOLF: Tja, 't is crisis hé.
HvVB: Hout vasthouden, maar als visser heb je nog niet teveel last van die crisis. Zegt het gezegde trouwens niet: zeewolf eten om zeewolf te vangen?
DOLF: Pardon?
HvVB: In de visserij zeggen we: 'vis eten om vis te vangen'. Zeewolf is gewoon een variant op dat gezegde. Aan boord wil ik 's middags wel eens schol bakken, maar dat stuit veelal op verzet. Ze zien al 'ploaten' genoeg.
DOLF: 't Zal wel: van pladiezen krijg je variezen!
HvVB: U bent geen fan van schol, mag ik aannemen.
DOLF: Neen, ik vind het een schande dat wij op dezelfde plaats verkocht worden. Wij zijn veel beter en verder geëvolueerd. Wij gaan het verschil maken en tegenstand zal niet geduld worden.
HvVB: Vanwaar die haat tegenover schol?
DOLF: Wel, als de vaartuigen naar d' Oost trekken, hebben de schippers liefst veel dure soorten zoals steenschar, zeewolf, tarbot, griet en lotte mee. Maar in werkelijkheid is er altijd een overdosis schol aan boord. En die pipo's van schollen lopen met al de aandacht weg. Wij staan daar aan 't kantje, weggeduwd. Terwijl we volop in de belangstelling moeten staan. Maar het zal veranderen, we wo…
HvVB: Man man, worstel je met een te laag zelfbeeld of heb je, omgekeerd, last van teveel ego? Bijvangst zijn jullie, al helpen alle beetjes om aan de kar te duwen. Bovendien zijn jullie toch nog goedkoper dan tarbot en lotte.
DOLF: (stampvoetend als een kleuter) Toch moeten we meer aandacht krijgen!
HvVB: Naar ik heb ervaren lezen ze interviews ook bij de VLAM. Misschien ligt bij de VLAM ook wel de oplossing.
DOLF: Willen jullie ons alsjeblieft Vis van het Jaar maken? Please?

Interview:
Chris Prut Meyers
tekening:
Jo Clauwaert

calcule
uw business in balans
Torhoutsesteenweg 42
8400 Oostende
T 059 27 05 45
F 059 51 25 15
www.calcule.be
Pauwels - Tommelein - Vermeire

De Belgische visserijvloot (93)

In januari 2005 startten we met de rubriek 'De Belgische visserijvloot' waarbij we maandelijks drie foto's en een beknopte historiek van de vaartuigen publiceerden. Met 111 steekkaarten van vissersvaartuigen hadden we zowat de hele varende vloot gehad. Door de goede respons op deze rubriek gingen we er nadien mee door. Sinds februari 2008 gaan we stapvoets terug in de tijd en brengen we de vaartuigen die inmiddels uit de vloot verdwenen zijn. Deze aanpak, die gepaard gaat met het nodige opzoekwerk, leverde voldoende vaartuigen op om tot vandaag in HVB telkens een bladzijde te vullen.
Voor de juiste gegevens baseren we ons op de oudere Officiële Lijst der Belgische Vissersvaartuigen. Ook andere bronnen en archieven worden geraadpleegd om de exacte gegevens over de vaartuigen en de opeenvolgende eigenaars te vinden. (Louis Vande Casteele)

O 104 LUCIENNE

Lengte: 16,00 m
Breedte: 10,38 m
Tonnage: 25,00 Bruto tonnenmaat
Bouwjaar: 1944
Werf: E. Crabeels, Oostende. hout
Motor: AWA bouwjaar 1944
Vermogen: 80 pk
Eigenaars.
O.104 LUCIENNE
Versluys August en De Coninck Georges. (1944)
Z.104 ZEEHOND.
Snauwaert Raymond en Pauwaert René (1951)
Snauwaert Raymond (1955)
O.104 ZEEHOND.
Dasseville Honoré (1964)
Dasseville Ronny (1977)
O.104 REBEL.
Brackx Daniel (1982)
07.02.1985 geschrapt uit de vloot.
Foto : LV©

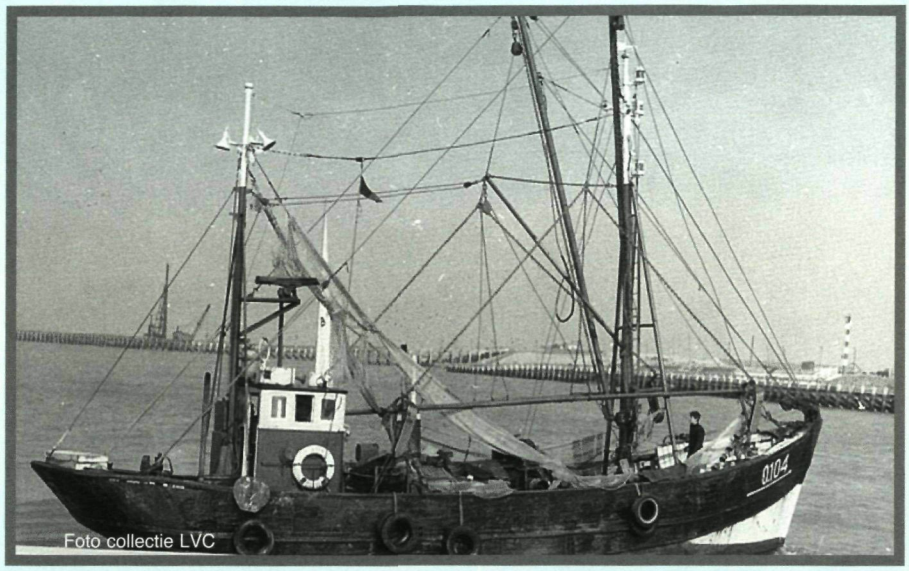

O 184 ERNA

Lengte: 18,30 m
Breedte: 5,05 m
Tonnage: 37,22 bruto
Bouwjaar: 1954
Werf: A. Loy, Oostende - hout
Motor: A.B .C. bouwjaar 1954
Vermogen: 150 pk
Eigenaars.
O.184 ERNA
Frans Vanderveen (1954)
Z.184 MARIE CHRISTINE.
André Vantorre (1962)
Z.184 FLIPPER.
Frans Vandierendonck (1967)
O.184 FLIPPER
Salliau Albert – Jonckheere (1982)
11.01.1985 geschrapt uit de vloot.
Foto: LV ©

O176 ROMEO

Lengte: 27,00 m
Breedte: 6,30 m
Tonnage: 120,46 bruto
Bouwjaar: 1963
Werf: R Panesi, Oostende - staal
Motor: Bolnes bouwjaar 1963
Vermogen: 300 pk
Eigenaars
O.176 ROMEO
Romeo Viaene (1963)
Z.176 ROMEO
Amedée Vantorre – Dobbelaere (1968)
PVBA Romeo Knokke – Heist (1979)
Op 27.12.1984 geschrapt uit de vloot.
Wordt werk-, duik- en bergingsschip, PHILIPPE COUSTEAU
Foto: LV ©s

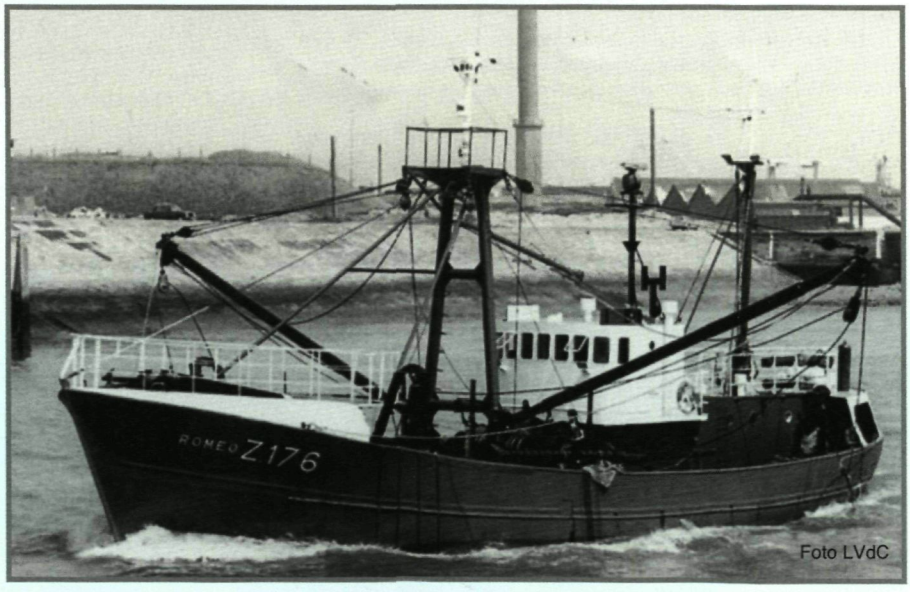

FOTO'S: copyright: Louis Vande Casteele – nadruk en repro niet toegelaten.

VEEL PAPIER, WEINIG CHOCOLA

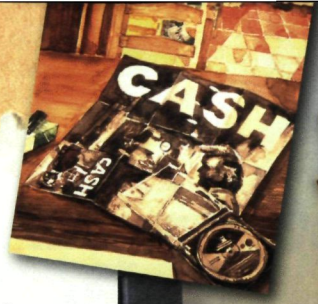

Chris Prut Meyers is visser op de Z 90. Visserijschool liep hij in Heist waar hij ook woont. Hij is gehuwd met Elke waarmee hij dochtertje Elise grootbrengt.
Hij had uiteraard de roman Amandine van Flor mee op zee. Door de grote vangsten is hij er nog niet ver in geraakt, maar wat hij al las beviel hem wel. Niettegenstaande hij weer heel wat CD's mee had op zee heeft hij tijdens z'n wacht telkens naar StuBru geluisterd.
Z'n eigen Song for Life heeft hij niet gehoord (Johnny Cash die The Mercy Seat van Nick Cave covert).
Het gevoel enkele van m'n beste CD's mee te hebben op zee brengt me op zich trouwens al gemoedsrust. M'n vrouw heeft al instructies gekregen welke CD's er moeten gespeeld worden mocht ik dement worden. Mogwai, The Black Keys, AC/DC, Tool en Tricky staan al op het lijstje.

BEROEREN WE DE ZEEBODEM? DE ZEEBODEM BEROERT ONS, HIJ ONTROERT ONS ZELFS!

Graag wil ik al onze lezers en hun geliefden een voorspoedig, gezond en liefdevol 2013 toewensen. Met hoop op beterschap voor wie 2012 een minder jaar was en een status quo voor degene die het jaar geslaagd vonden. De vissers wens ik veel *prime* toe, gevangen tijdens lange slepen, die verkocht worden aan dure prijzen. Liefst in geen te stormachtig weer gevangen, tenzij we op visserij zitten waar slecht weer een must is.
De boekvoorstelling van Amandine was een plezant weerzien voor de meesten onder ons bij HvVB. Maar het werd geen 'schrijversfeestje' die met veel drank wordt gevierd. Al is het uiteraard een cliché, maar de leuze *'wie schrijft, die blijft...graag hangen op café'* vind ik wel wat hebben. Met dank aan Hugo Matthysen voor deze oneliner.
Persoonlijk ben ik over 't voorbije jaar content. We hebben goed verdiend, zonder er erg lang voor van huis te moeten zijn. Geld is niet alles, maar mocht je als visser hetzelfde verdienen als een landrat, dan hang ik m'n oliejas toch aan de kapstok.
Veel vaartdagen zal ik in 2012 wellicht niet gemaakt hebben, maar als je met acht vaart ben je sowieso vlug thuis met vakantie. Als er dan nog extra rust genomen wordt voor allerhande festivals of reisjes, ben je al gauw de helft van 't jaar thuis, al ging het er nu ook zo decadent niet aan toe. 37 zeereizen (best wel veel reisJES ook) heeft ons jaar geduurd. Veel tewerkstelling voor transportbedrijven betekent dat ook dus. Of is 't een te grote ecologische voetafdruk?
In de media wordt die voetafdruk van de visserij wel afgerekend op de bodemberoering, maar verleden jaar hebben we dat op d' Oost toch niet teveel gedaan. De bodem heeft ons meer beroerd dan omgekeerd. Een enkele keer waren we ook wel ONTroerd door de bodem. Dat er nog zoveel vis op die bodem leeft! Lang geleden dat we zo'n vangsten hadden.
Het record (van 1934!) van beste dagopbrengst voor de rederij werd de jongste reizen drie keer gebroken en staat nu op naam van onze schipper. Drie reisjes geleden stond die nog op mijn naam, en trots dat ik was! Vooral omdat de schipper me, voor hij op vakantie ging, al grappend zei dat de lat hoog lag.
Na zo'n woorden zou vijf euro méér voor mij al genoeg geweest zijn. Ja, enige geldingsdrang is me niet vreemd.
Overigens, verleden maand meldde ik nog dat de vloot weer naar d' Oost zou trekken maar tegen dat de tijd HvVB in de rekken lag was dat al achterhaald.

Slechts drie Vlaamse schepen, waarvan 1 in Nederlandse handen, lagen daar toen nog. De afwezigen hadden evenwel ongelijk. Let wel, door de 'boelberoering' was er veel slijtage en is er veel geld in ijzerwerk gekropen. Om dan nog over geplooide en gebroken korrestokken te zwijgen.
Al kunnen we Marelec daarvoor toch ook wel een beetje met de vinger wijzen, de klachten over de werking van 't systeem was alledaagse kost op de spoetnik (= VHF).
Amber hebben we daar ook gevangen en de prijs ervan lijkt alleen maar te stijgen dus is het een aangename bijvangst, een letterlijke verrijking zelfs.
Onze hoge lonen zijn ook in de media gepasseerd, wat nog altijd de beste reclame voor de visserij is. Al gooien die media ook wel zand in de ogen. In De Morgen zag ik een speciale bijlage over vis en hun uiterlijke kenmerken enz. Groot was m'n verontwaardiging toen ik al op het eerste blad een fout zag staan. Dan geven de interviews met vissen in HvVB meer en juistere informatie, zei de interviewer bescheiden.
Wat passeerde er nog in de media? Op TV zagen we onze vissers aan 't werk in Afrika, een item waarover we volgende maand een interview brengen. Intussen is het al bekend geworden dat Stephan Vanfleteren de bekende fotograaf was op de Mercy Ships, waarover m'n geliefde verleden maand een interview in ons blad publiceerde. Verleden week werd in het journaal gemeld dat de scholquota volgend jaar met 15% verhoogd worden. Daar zal volgend jaar aan boord, aan de band, wellicht nog wel over gesakkerd worden. Want hoewel een groot stuk van ons jaarloon via die lekkere vis wordt gerealiseerd, zijn velen geen fan van deze alomtegenwoordige rakker. Er werden op TV ook twee vissers getoond die een pleidooi hielden om met de hengel meer te mogen vangen en met de netten. Al te simpele uitspraken zijn dat al je 't mij vraagt. Tja, ik heb ook de oplossing voor een betere wereld: religie wordt afgeschaft, de rijken staan geld af aan de armen tot elk evenveel heeft, de auto wordt aan de kant gezet en alle problemen zijn van de baan.
Al even utopisch als de mening van die hengelaars dus. Maar zo'n simpele uitspraken slaan aan, herinner U de verkiezingen.
Maar goed, 2012 is dus gepasseerd, we moeten nu vooruitkijken. In 2012 was ik 18jaar visser, da's dus de helft van m'n leven; een vaststelling waar ik overigens een beetje van schrok. Zou er een midlife-crisis op de loer liggen?

Chris Prut • chris.prut@telenet.be • foto's CpM & JoC

SDVO

Stichting voor Duurzame Visserijontwikkeling

SVDO vzw
Wandelaarkaai 4
8400 Oostende
Tel: 059 50 95 26
Fax: 059 50 96 64
info@sdvo.be

Openingsuren:
Van maandag t/m donderdag
van 8.30u tot 12.15u - 13u tot 17u
Op vrijdag van 8.30u tot 12.30u

ZVF

HETZEEVISSERSFONDS

fonds voor bestaanszekerheid

Zeevisserfonds
Wandelaarkaai 4
8400 Oostende
Tel: 059 50 95 55
Fax: 059 50 95 25
info@zeevissersfonds.be

Openingsuren:
Van maandag t/m donderdag
van 8.30u tot 12.15u - 13u tot 17u
Op vrijdag van 8.30u tot 12.30u